

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 15, 2016, • Vol. CVII Nr. 110 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-14-16

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuviška moda skinasi kelią
New Yorke – 4 psl.

Gyvenimas,
lydimas dainos – 5 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Baigiamieji Šiluvos atlaidų akordai

Šiluvos Marijos statula procesijos dalyvių apsuptyje.

Jono Kuprio nuotraukos

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje RIMAS ČERNIUS

Sekmadienį, rugsėjo 11-tą dieną, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija užbaigė Šiluvos Marijos atlaidus iškilminga procesija ir šv. Mišiomis. Procesija pajudėjo nuo klebonijos ir mokyklos pastato, kuriame buvo įsikūrusi pirmoji bažnyčia. Maldą sukalbėjo Balbieriškio Švč. Mergelės Marijos Rožančinės pa-

rapijos klebonas kunigas Remigijus Veprauskas. Svečias iš Lietuvos visą savaitę viešėjo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, kur vedė Šiluvos atlaidus. Procesija ėjo Washtenaw gatve iki bažnyčios durų. Amerikos ir Lietuvos vėliavos, dūdų orkestras, uniformuoti Lietuvos šaulių organizacijos nariai ir narės, lietuvių skautų, Čikagos lituanistinės mokyklos ir kitų lietuviškų organizacijų atstovai bei gausus tikinčiųjų būrys lydėjo Šiluvos Marijos statulą. Procesijos dalyviai eidami giedojo „Sveika, Marija”. – 3 psl.

Lietuvių mokykla Vašingtone

Ir vėl rugsėjis: Lietuvių mokykla Vašingtone.

Aistės Ray / Be me photo nuotr.

2015 m. birželio mėnesį Jungtinių Amerikos Valstijų sostinėje Washington, DC, duris atvėrė nauja lituanistinė mokykla. Mokykla pavadinta paprastu ir lengvai ištariamu vardu – Lietuvių mokykla Vašingtone. Į šią mokyklą savo atžalas atveža tėvai iš Virginijos ir Marylando valstijų. Geriems rezultatams pasiekti mokykla diegia naujus, šiuolaikiškus metodus. Apie Lietuvių mokyklą Vašingtone ir jos taikomą metodiką **Simona Minns** kalbina mokyklos direktorę **Iloną Verbušaitienę**, mokyklos mokytojų pirmininkę **Mariją Dainienę** ir mokyklos tarybos pirmininkę **Aistę Gulla**. – 8 psl.

Pavyduoliai mirs, bet pavydas – niekadės – Molière

Tipiškas vaizdelis

Praėjusį savaitgalį atvažiavę į vieną Rytų Lietuvos mišką grybauti užsukome į pelkelę, kur kažkada esame rinkę spanguoles. Jau keletas metų šioje vietoje uogų nebuvo, todėl labai apsidžiaugėme ant kups-tų pamatę žibančias dideles raudonas uogas. Paskui mus į pelkę nėrė dar du uogų mėgėjai – pusamžiai vyrai, mat ir jiems grybavimas nebuvo sėkmingas. Kaip supratau iš jų pokalbio, vienas buvo lietuvis, kitas – rusas (artimiausiame miestelyje jų gyvena nemažai). Po kokių poros valandų rusas ėmė raginti lietuvių važiuoti namo, – užteks, nusibodo. Supratau, kad lietuvis atvažiavo savo automobiliu ir atsivežė kaimyną. Lietuvis tik nusijuokė: „Ką tu! Kol kašiala (vietine tar-me reiškia – krepšeli) nebus pilna, aš niekur neva-žiuosiu. Jeigu nori važiuoti, supilk man savo uogas... Arba eik į mišką pasivaikščioti, grynu oru pakvėpuoti“. Žinoma, kaimynas uogų neatidavė, bet liko nepatenkintas – išeidavo į mišką ir vėl grįždavo, nuo-lat kalbėjo telefonu, vis dejuodamas, kad negali iš-sikrapštyti iš pelkės, bet uogų daugiau nerinko. O lietuvaitis uogavo iki pergalingos „kašialos“.

Tipiškas vaizdelis: lietuvis – kuo daugiau; kai-mynas – o ko čia plėšytis... Prisiminiau gimtajame kaime nagingo staliaus Edvardo šeimą. Jis buvo ve-dęs po karo į mūsų kraštus užklydusią jauną rusaitę Nataliją. Taigi, būdavo, nespėja jų tvartelyje par-šiukas paaugti, – kaip jį jau skerdzia. Tada iš Rusi-jos suvažiuoja giminės, savaitę baliavoja ir išva-žiuoja. Paskui juos – ir Natalija, vaikus palikusi Ed-vardui – pasižmonėti savuose kraštuose. Jis atėjęs guosdavosi: „Mano paukštė išskrido, išskrido...“ Po poros mėnesių Natalija parsirasdavo, Edvardas vėl pirkdavo paršiuką ir augindavo iki kitų ankstyvų skerstuvių.

Apie panašią šeimą dabar pasakoja ir mano kla-siokė artimame miestelyje – jos kaimynai rusai to-kie patys – vis nesuduria galo su galu. Pasiskers par-šiuką, savaitę baliavos, o po to dantis ant lentynos pasidės. Ir jau tada kaimynų durys neužsidarys – tai eurą paskolink, tai bulvių pritrūko...

Būtent tokie rusai mūsų krašte sudarė nuomonę apie visus rusus – nedarbštūs, netaupūs, nemo-kantys gyventi. Panašią nuomonę apie pačios Ru-sijos žmones parvežė grįžę tremtiniai iš Sibiro. Kažkada Irkutske taksi vairuotojas, beje, žydas, sužinojęs, kad esu iš Lietuvos, papasakojo, kaip lie-tuviai čia vietinius išmokė sodus auginti ir bulves veisti. Beribiuose derlingų žemių plotuose milži-niškų gamtos turtų turinti tauta nesugeba išsi-maitinti. Anądien per rusišką „Laisvės“ radiją gir-dėjau moteriškę sakant: „Mūsų prezidentas viską daro labai gerai, dabar turėsime ir savų produktų“, – ji turėjo galvoje Putino draudimą išileisti pro-duktus iš Vakarų šalių, kai Vakarai ėmė bausti Ru-siją dėl karo prieš Ukrainą. Taigi rusai apsidžiau-gė, kad patys užsiaugins.

Tupėdama pelkėje ir stebėdama dviejų vyrų in-teresų susikirtimą, liūdnai pagalvojau – būtų 1948-ieji, tas lietuvaitis būtų apšauktas koku nors „buo-že“ ir būtų išvežtas pas baltas meškas. Greičiausiai jis turi ir nuosavą namelį, ir gyvulių, ir geresnę ma-šiną, ir dar nežinia ką, nes yra darbštus, apsukrus, tikras „buožė“. O „buožei“, liaudies priešui, vieta Si-bire.

Kokius dar rusiško charakterio bruožus žino-me? Apleidus savąsias, užimti kaimynines žemes (naujausias pavyzdys – Krymo okupacija ir karas Rytų Ukrainoje). Meluoti ir apgaudinėti (pvz., do-pingo vartojimas sporte). Mokėti kentėti (gyvenimo lygis tragiškai smunka, o rusai vis tebetyli ir vis te-bemyli savo carą). Didybės manija (kuo blogesnė eko-

Tautos charakteris

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

nominė padėtis, tuo rusai labiau save įtikinėja, kad jie yra galingi ir kad Vakarai, jiems pavydėdami, stengiasi juos sužlugdyti)...

Rusijoje niekas nesikeis

Rugsėjo 18 d. Rusijoje vyks parlamento – Dūmos rinkimai. O ar kas iš principo ten pasikeis? Vargu. Nei Rusijos, nei Lietuvos politologai naujo nesitiki. Kremliuje tęsiasi paranoja: šiomis dienomis užsie-nio agentu apšauktas visuomenės apklausų centras „Levados centras“, vienintelis likęs objektyvus žinių šaltinis. O tai reiškia, kad centras užsidarys, nes iš-sigandusios su juo nutraukė ryšius visos kitos or-ganizacijos. O krito nelygiame mūšyje dėl to, kad pa-viešino Prezidento Vladimiro Putino ir jo partijos „Vieningoji Rusija“ populiarumo nuosmukį. Gniauž-dama paskutinius laisvo žodžio daigelius valdžia rodo, kad bijo ir nepasitiki.

Putinas pastaruoju metu daro pakeitimus ir savo artimiausioje aplinkoje – vienas po kito atleidžiami buvę bičiuliai. Nors ir manoma, kad rinkimų re-zultatas bus nuspręstas iš anksto, požeminiai smū-giai Kremliuje vis dėlto jaučiami. Daugiau nei 10 metų su Kremliumi dirbęs politikos analitikas Gle-bas Pavlovskis įsitikinęs, kad V. Putinas siekia pa-šalinti tuos, kurie jį gerai pažįsta ir gali juo suabe-joti. „Naujai paskirtus asmenis vienija tai, kad jie ne-turi politinio identiteto ir politinio svorio. V. Putino draugai aplink jį buvo bent jau neoficiali kontrolė. Kai nėra net neoficialios kontrolės, pavojinga. Cent-ras lieka be jokių apribojimų, o tai gali būti tik pa-vojinga, – teigia G. Pavlovskis. – Dabar sistema gali įgyvendinti esmines permainas ne tik be paaiški-nimo visuomenei, bet ir be paaiškinimo elitui. Ne-turime apie ką diskutuoti, nes nežinome faktų. ...Valdančioji klasė gyvena savame pasaulyje, ji vi-siškai izoliuota nuo visuomenės, – aiškina G. Pa-vlovskis. – Vyriausybė neturi vykdančiosios valdžios galių, parlamentas nėra tikras parlamentas, nėra te-ismų sistemos“...

Rusijoje praktiškai niekas jau nebe-sipriešina. Opozicijos lyderį Borisą Ne-mcovą nušovus likusieji daugiau energi-jos išieikvoja tarpusavio ginčams. Dūmoje greičiausiai vėl pirmaus proputiniška partija „Vieningoji Rusija“ ir dar kelios partijos, kurios save vadina opozicinėmis, bet iš tiesų svarbiais klausimais palaiko Kremliaus poziciją. Maskvoje savo kan-didatūrą Valstybės Dūmos rinkimuose iš-kėlė Marija Baronova, kurią remia bu-

vusio verslo magnato Michailo Chodorkovskio fon-das „Atvira Rusija“. Jai buvo trukdoma rinkti pa-rašus, kad galėtų kelti savo kandidatūrą. Tai vienas iš nedaugelio šansų opozicionieriams prasiveržti į parlamentą ir nepritariantiems Putino režimui galimybė turėti savo kandidatą. M. Baronova teigia, kad ji ir M. Chodorkovskio judėjimas ruošiasi ateičiai: „Jei agituosime ir pradėsime (įgyvendinti) projektus dabar, po 10 metų bus žmonių, kurie ga-lės perimti šalį į savo rankas potencialiu kriziniu laikotarpiu. Jei laimėsiu, pritrauksime daugiau žmonių ir bus daugiau žmonių, kurie tiki pozityvia ir demokratine Rusijos ateitimi“. Taigi ateitis ati-dedama dar mažiausiai dešimčiai metų.

2018 m. pradžioje Rusijoje vyks Prezidento rin-kimai. Niekas neabejoja, kad juose vėl laimės V. Pu-tinas ir išbus dar šešerius metus (bus išbuvęs val-džioje beveik ketvirtį amžiaus). Tiesa, užsienio žurnalistams jis sako, kad dar nėra apsisprendęs, bet visi supranta, kad tai niekų kalbos. Analitikai ne-mano, kad artimiausiu metu senoji sistema žlugs, nors Rusijos ekonomika ir patyrė nuosmukį, o naf-tos kainos vis dar mažos. V. Putinas bando išsiversti su mažiau pinigų, o kadangi Rusijos žmonės netiki, jog kas nors pasikeis, nuleido rankas, todėl režimas gali tik stiprėti. Ir to požymių netrūksta. Štai dar vienas – Sibire uždrausta statyti paminklus tremti-niams. Rusija, prisidengdama kova su terorizmu, įveda apribojimus religinėms ir tautinėms ben-druomenėms. Naujasis antiteroristinės veiklos įstatymas joms draudžia viešai naudoti bet kokią at-ributiką ir raginti prie jų prisijungti. Lietuvių bendruomenė Sibire yra dėl to labai susirūpinusi.

Taigi kas atsitiko rusams? Juk istorikai sako, kad caro laikais (prieš 100 metų) Rusija grūdais mai-tino visą Europą (žinoma, valdydama Ukrainą), o da-bar iš naujo pradeda mokytis patys auginti? Tautos charakterį pakeitė neprotiška komunizmo idėja, kuri valdžią atidavė nusikaltėliams, ir per keletą žmonių kartų jie iš normalios tautos padarė beformę masę.

Registruokitės balsuoti rinkimuose į LR Seimą!

Lietuvos Respublikos rinkėjai, gyvenantys užsienio valstybėse ar rinkimų dienomis jose būsiantys, kvie-čiami registruotis balsavimui Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, vyksiančiuose spalio 9 dieną.

Pažymime, kad visi rinkėjai, norintys balsuoti ambasadoje ar generaliniuose konsulatuose pagal gy-venamąją vietą, turi registruotis rinkimams iš naujo. Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė pratęsianti rin-kėjų elektroninės registracijos datą – JAV rinkėjai galės registruotis elektroniniu būdu iki spalio 4 d. Pateikti registracijos anketą ir gauti daugiau informacijos rinkėjai gali Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos puslapyje <https://www.rinkejopuslapis.lt/elektronine-registracija>.

Balsavimą JAV ir Meksikoje organizuoja:

- LR ambasada Washingtone, 202-234-5860 ext.130, el.p. rinkimai.us@urm.lt
- LR generalinis konsulas Čikagoje, 312-397-0382, el.p. kons.cikaga@urm.lt
- LR generalinis konsulas New Yorke, 212-354 7840, el.p. rinkimai.ny@urm.lt
- LR generalinis konsulas Los Angeles, 424-465 9901, el.p. cons.losangeles@urm.lt
- papildomas balsavimo punktas steigiamas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL.

„Mūsų Metas #DABAR!“ info

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Administracija –

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Neseniai žmona pranešė, kad JAV prezidentinių kandidatų debatai vyks mano Alma Mater – Washington University St. Louis mieste. Tai buvo tikrai įdomi naujiena. Dabar apie būsimus debatus rašoma daugiau ir plačiau, o laikrodis tiksi.

Trys prezidentiniai debatai bus moderuojami Lester Holt (NBC), Anderson Cooper (CNN), Martha Raddatz (ABC) ir Chris Wallace (Fox). Viceprezidentinius debatus ves Elaine Quijano (CBS).

Pirmieji debatai, kuriuos moderuos Lester Holt, vyks rugsėjo 26 d. Hofstra University, esančiame Hempstead, NY. Universitetas privatus, įsikūręs apie 7 mylios į rytus nuo New Yorko. Jis buvo įsteigtas 1935 m. kaip New York University (NYU) padalinys. 1939 m. atsiskyrė nuo NYU ir tapo savarankiška Hofstra kolegija, o 1963 m. įgijo universiteto statusą. Šiame universitete prezidentinių kandidatų debatai vyks jau trečią kartą (2008, 2012 ir 2016 m.). Universitetą lanko 10 870 studentų. Investuotos aukos: 411.7 mln. dol.

Antruosius debatus „miesto rotušės“ formatu ves Anderson Cooper ir Martha Raddatz. Jie vyks spalio 9 d. Washington University, St. Louis, Missouri. Tai „mano“ universitetas, kurį baigiau 1967 m. Prezidentinių debatų komisija penkis kartus iš eilės prašė Washington University būti debatų „šeimininku“ (1992, 1996, 2000, 2004 ir 2008 metais, bet 1996 m. debatai buvo atšaukti). Universitetas, įsteigtas 1853 m., yra privatus ir didžiujasi turintis studentų iš visų JAV valstijų bei daugiau nei iš 120 užsienio kraštų. Jame yra darbavęsi 25 Nobelio premijų laureatai. „U.S. News and World Report“ duo-

H. Clinton ir D.Trump debatai

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

menimis, universitetas yra 15-oje JAV, o pasaulyje – 23-čioje vietoje. Universitetą lanko 14 117 studentų. Investuotos aukos: 6.819 milijardai dol.

Chris Wallace spalio 19 d. bus trečiųjų debatų moderatorius University of Nevada, Las Vegas. Universitetas, esantis Paradiše priemiestyje yra valdiškas ir įsikūręs mažiau nei dvi mylios nuo Las Vegas Strip (miesto pramogų centro). Universitete paskaitas yra skaitę Bill Clinton ir Michailas Gorbaciovas. Universitete studijuoja 28,515 studentų. Investuotos aukos: 227.9 mln. dol.

Viceprezidentinių kandidatų debatai, kuriuos moderuos Elaine Quijano, vyks spalio 4 d. Longwood University, esančiame Farmville, Virginia. Nei universitetas, nei vietovė man nežinomi. Mokykla buvo įsteigta 1839 m. ir vadinosi „Farmville Female Seminary Association“, 1902 m. tapusi universitetu. Šiuose debatuose dalyvaus demokratas Tim Kane ir respublikonas Mike Pence. Debatai bus padalinti į devynias dalis po apytikriai dešimtį minučių kiekvienai daliai. Universitete dabar studijuoja 5 096 studentai. Investuotos aukos: 54.1 mln. dol.

Visi debatai vyks nuo 9 val. r. iki 10:30 val. v. JAV Rytų pakraščio laiku ir bus be reklamų. Ši infor-

macija buvo paskelbta Prezidentinių debatų komisijos, kuri nuo 1988 m. rūpinasi debatų rengimu. Buvo uždelsta su moderatorių skelbimu, nes norėta išvengti galimos kritikos dėl moderatorių parinkimo.

Debatų komisija pranešė debatų taisykles. Pirmieji ir tretieji prezidentiniai debatai bus suskirstyti į šešias dalis, užimančias po apytikriai 15 minučių. Klausimų kategorijos bus

paskelbtos bent savaitę prieš debatus. Antrieji debatai „miesto rotušės“ formate bus dviejų dalių. Vienoje dalyje salėje esantys žmonės turės progos kandidatams užduoti klausimus. Klausėjai, kurie dar nebus nusprendę, už kurį kandidatą balsuos, bus iš anksto parinkti „Gallup“ organizacijos. Antrojoje dalyje bus klausimai, parinkti iš įvairių šaltinių.

Truputis istorijos. 1858 m. vyko septyneri debatai tarp Abraham Lincoln ir Stephen Douglas. Tada nebuvo jokių moderatorių ar tarpininkų. Žinoma, tais laikais nebuvo nei radijo, nei televizijos. Pirmieji modernųjų laikų prezidentiniai debatai vyko 1960 m. tarp demokrato JAV senatoriaus John F. Kennedy ir respublikono JAV viceprezidento Richard Nixon. Juos televizijoje stebėjo 66 mln. žiūrovų. Krašte tada gyveno 179 mln. gyventojų. 1980 m. debatus stebėjo 80 mln., o krašte gyveno 226 mln. Prieš ketverius metus debatų žiūrovų skaičius nukrito iki 67 mln., o krašte gyvenančių jau buvo daugiau kaip 300 mln. Pranašaujama, kad šiemet žiūrovų bus kur kas daugiau, nes rungtis labai skirtingi ir aistringi kandidatai. Yra didelė galimybė, kad debatus stebės daug smalsuolių, gyvenančių ir už JAV ribų.

Baigiamieji Šiluvos atlaidų akordai

Procesijos priekyje ėjo šauliai ir skautai su vėliavomis.

Atkelta iš 1 psl.

Procesijos dalyviams įėjus į bažnyčios vidų, juos pasitiko ta pati giesmė – čia ją giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Ričardo Soko. Šv. Mišias atnašavo kunigas Veprauskas, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas ir svečiai iš Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke – klebonas Manuel Dorantes ir kunigas Carlos Arancibia. Švč. Mišių metu pamokslą pasakė kunigas Veprauskas. Dvi giesmes atliko solistė Giedrė Kelpšaitė, atvykusi iš Lietuvos. Jai akompanavo Daivalija Šumskienė.

Šiluvos atlaidų užbaigimas sutapo su liūdna sukaktimi: rugsėjo 11-tą dieną minėjome 15 metų, kai New Yorke, Washingtone ir Pensilvanijoje buvo įvykdyti daugybės žmonių gyvybes nusinešę teroro aktai. Pasibaigus Atlaidų Mišioms buvo paminėta ši sukaktis. Tautiniais drabužiais pasipuošusi lietuvaitė anglų ir lietuvių kalbomis sukalbėjo Šv. Pranciš-

Kun. Remigijus Veprauskas

Solistė Giedrė Kelpšaitė

kaus maldą bei priminė Rugsėjo 11-osios įvykius, per kuriuos nukentėjo ir lietuviai. Prie altoriaus buvo atneštos gėlės. Pasigirdo trimittas, kuris grojo „Taps“ himną žuvusiems pagerbti, o parapijos choras sugiedojo giesmę „God Bless America“.

Švč. Mergelės Marijos Gimi-

mo šventė – Šilinė – švenčiama rugsėjo 8-tą dieną. Po šv. Mišių, kuriomis buvo užbaigti Šiluvos Marijos atlaidai, parapijiečiai ir svečiai rinkosi į parapijos salę, kur vyko metinis pokylis. Taip buvo atšvęstas parapijos „vardadienis“ ir pasidžiaugta išlaikyta Šiluvos atlaidų tradicija.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Lietuviška mada skinasi kelią New Yorke

LORETA STEFFENS

Lietuviškos mados vizionierė Julija Janus prieš metus sėkmingai pristatė savo tuomet būsimąją pavasario – vasaros kolekciją vienoje moderniausių mados parodų „Tranoi“ New Yorke. Į New Yorką šie lietuviškos mados namai grįžo ir metų pradžioje – „Tranoi“ parodoje pristatyta šio rudens ir žiemos kolekcija. Elitinė paroda „Tranoi“ išsiskiria iš kitų tokio pobūdžio parodų savo nepaprastai griežta menininkų atranka. Rugsėjo 17–19 dienomis New Yorke vėl šurmuliuos „Tranoi“ paroda, į kurią susirinks dizaineriai iš viso pasaulio. Deja, šiemet tarp rugsėjo parodos dalyvių sąrašo lietuviškų pavardžių nematyti.

„Julia Janus“ drabužių, avalynės ir aksesuarų kolekcija New Yorke sulaukė didelio susidomėjimo, užsakymų bei bendradarbiavimo pasiūlymų iš garsiausių JAV platintojų, apie kurių dėmesį svajoja daugelis dizainerių.

„New Yorko parodoje apsilankė labai garsi mados verslo atstovė, už kurios dėmesį kovojo dešimtys žurnalistų, dizainerių ir gamintojų. O ji atėjo pas mus ir pasakė, kad jau kurį laiką domisi J. Janus darbais. Su ja mes praleidome visą pusdienį. Ji pakvietė kartu aplankyti kitas parodas, pasakojo, kaip reikia kurti kolekcijas Amerikos rinkai, kokius audinius pirkti, kaip JAV organizuojama maitų sistema ir daugelį kitų svarbių dalykų. Aš ten gavau tokių pamokų, kokių joks universitetas neparengtų“, – pasakojo „Julia Janus“ generalinė direktorė Toma Kumžienė.

„Julia Janus“ vadovai pabrėžė, kad dalyvavimas parodoje nebuvo iškilmingas sutarčių pasirašymas ir malonūs pokalbiai apie madą. „Kai atvykome į New Yorką, paaiškėjo, kad krovinyne įstrigęs, jo nespėjo išmuitinti ir mūsų paroda ‘pakibo ant plauko’. Nepaleidome iš rankų telefonų: naktį šneki su Lietuva, dieną – su Amerika. Mums labai padėjo Čikagoje gyvenanti lietuvė – mados agentė. Ji fantastiškai tarpininkavo, kad mūsų krovinių išmuitintų išimties tvarka, – kalbėjo T. Kumžienė. – Antrą valandą nakties prieš pat parodos atidarymą į viešbutį atvyko mūsų dėžės. Galėjome jas išbučiuoti. Iki ryto lyginome drabužius, o valandą numigę jau stovėjome ‘Tranoi’ ir už 40 minučių priėmėme pirmą rimtą užsakymą iš Santa Fe“.

Galima drąsiai teigti, kad jau daugelį metų Julija Janus įtakoja mados tendencijas Lietuvos drabužių dizaino padangėje. Jos kolekcijos pasižymi ypatingomis drapiruotėmis bei originaliomis išraiškos formomis. „Aš kuriu ilaglaikio dėvėjimo daiktus. Siekiu, kad kolekcija nepriklausytų nuo vienaadienių tendencijų, kad mano kurti daiktai būtų lengvai pritaikomi vienas prie kito, nesvarbu iš kurių metų kolekcijos jie būtų derinami. Kuriu stilių, kurį būtų sunku supainioti su kitais, išskirtinius modelius. Kiekviena kolekcija turi temą, kuri įtakoja konstrukcijas, formas, spalvas, detales“, – sako dizainerė ir kūrybos vadovė Julija Janus.

Su „Draugu“ pabendrauti ir pasidalinti savo įspūdžiais iš pernykštės New Yorko parodos maloniai sutiko „Julia Janus“ mados namų generalinė direktorė Toma Kumžienė.

– Kokį įspūdį Jums ir dizaineriui paliko New Yorkas ir viena iš garsiausių meno mekų, galerija „Tranoi“?

– „Julia Janus“ 2016 metų pavasario-vasaros kolekciją New Yorke pristatė du įmonės atstovai – „Julia Janus“ generalinė direktorė Toma Kumžienė ir eksporto vadovas Arnoldas Remeika. Dizainerė ir „Julia Janus“ kūrybos vadovė Julija Janus tuo metu vyko į parodą „Premiere Vision“ Paryžiuje rinktis audinių 2016–2017 metų rudens – žiemos kolekcijai.

Paroda „Tranoi“ New Yorke yra išskirtinis mados renginys, į kurią patekti galima tik po griežtos organizatorių atrankos. Štai Paryžiaus parodoje „Who's Next“, kurioje teko dalyvauti likus savaitei iki New Yorko, buvo šimtai savo produkciją pristatančių prekės ženklų iš viso pasaulio, o teisę ir galimybę da-

Dizainerė Julija Janus džiaugiasi, kad po dalyvavimo „Tranoi“ parodoje išsiplėtė „Julia Janus“ mados namų užsakymų geografija.

Ilyvauti parodoje „Tranoi“ gavo vos kelios dešimtys kompanijų. Tarp atrinktųjų buvo ir „Julia Janus“. Renginys maloniai nustebino savo aukštu organizavimo lygiu, prabangia kamertine aplinka, rimtų pirkėjų gausa ir solidžiais užsakymais.

– „Tranoi“ galerija pasižymi savo nepaprastai griežtu atrankos procesu. Ar tikrai taip yra sunku patekti į šią galeriją, kaip tvirtina meno žinovai?

– Išties, patekti į tokią parodą nėra lengva. „Julia Janus“ kūrybos vadovė dizainerė Julija Janus lankėsi New Yorke, kur susitiko su „Tranoi“ organizatoriais ir pristatė savo kūrybą. Toliau sekė ilgas atrankos procesas, kuomet organizatoriai vertino kūrybos koncepciją, modelius, kolekcijos visumą ir brandą. Atranka buvo itin griežta, nes parodoje „Tranoi“ gali dalyvauti vos kelios dešimtys prekės ženklų iš viso pasaulio.

– Kaip apibūdintumėte kolekcijos, kurią pristatėte New Yorke, estetiką? Kam ji buvo skirta?

– New Yorke pristatėme 2016 metų pavasario-vasaros kolekciją, kurios pavadinimas – „Ramybė“ (angl. Serenity). Kolekcijos įkvėpimo šaltinis – individualus ramybės jausmas. Kurdama kolekciją dizainerė sėmėsi įkvėpimo iš tekančios skystos medžiagos įvaizdžio. Rūbas drapiruojamas imituojant tekėjimą, lašėjimą, užapvalintos kišenės ir apatinės drabužių detalės įgauna tekančio lašo formą.

Kolekcijai naudojami audiniai – plastiški, natūralūs, susiglamžę, minkštinti specialia technologija. Daug žaidėme su medžiagiškumu: permatomas su standžiu, blizgus su matiniu, kietas su minkštu, taip siekdami perteikti ramybės trapumą. Pagrindinės šios kolekcijos audinių sudėtys yra vilna, šilkas, medvilnė, viskozė, linas, modalas, tencelis, o taip pat neperšlampami poliuretaniniai pluoštai.

Kolekcija skirta veržliams, gyvenimu besidžiaugiančioms miesto moterims, kurios ieško kokybės ir išskirtinumo, nebijo realizuoti savo polėkių. Kurios nepaisant savo drabužių dydžio yra sau gražios, laimingos ir stilingos.

„Julia Janus“ generalinė direktorė Toma Kumžienė mano, kad New Yorke pirkėjus sužavėjo „Julia Janus“ stilstikos grynumas, linijų švarumas, autentika.

– Kaip manote, kodėl ši kolekcija sulaukė tiek daug dėmesio New Yorke?

– „Julia Janus“ 2016 metų pavasario-vasaros kolekcija labai ryškiai atspindi mūsų prekės ženklo filosofiją – yra konceptuali, vientisa. Pirkėjus sužavėjo „Julia Janus“ stilstikos grynumas, linijų švarumas, autentika.

Parodos metu ypatingas dėmesys buvo skiriamas pristatomos produkcijos kokybei. „Julia Janus“ drabužių kokybė atitiko aukštus jų standartus, daug komplimentų sulaukė ir faktas, kad kolekcija pagaminta iš natūralių pluoštų – medvilnės, lino, viskozės, vilnos.

– Nuoširdžiai dėkojame Jums už pokalbį ir linkime „Julia Janus“ mados namams kuo didžiausios kūrybinės sėkmės tolimesniuose projektuose ir neišsemiamų atradimų mados pasaulyje.

Kaip pasakojo pašnekovai, po aplankyto parodų Paryžiuje ir New Yorke smarkiai išsiplėtė „Julia Janus“ užsakymų geografija. Madų namų kurtais modeliais jau puošiasi moterys iš JAV, Kanados, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos. Užsakymai atkeliauja net iš Libano, Kroatijos, Australijos bei Pietų Afrikos Respublikos. „Julia Janus“ ir toliau tęsia bendradarbiavimą su atstovais JAV, Kanadoje, Graikijoje, Vokietijoje. Eksportas yra „Julia Janus“ priorititinė sritis, kuriai mados namai skiria daug dėmesio.

Lietuvoje yra penkios „Julia Janus“ gyvenimo būdo parduotuvės, drabužių galima taip pat galima įsigyti internetu.

„Julia Janus“ drabužių, avalynės ir aksesuarų kolekcija „Tranoi“ parodoje New Yorke sulaukė didelio susidomėjimo.
Julia Janus asmeninio archyvo nuotraukos

Akimirkos iš koncertų.

Adelė (Johann Strauss „Šikšnosparnis“, 1956 m.).

Gyvenimas, lydimas dainos

DR. ALINA BIČKIENĖ

*D*augiau nei pusšimtis metų lietuvių bendruomenę gražiu balsu džiugina niekada nepailstanti mūsų kartos lakštingala Praurimė Ragienė. Jubiliejinės šventės ar eiliniai renginiai visada prasideda Praurimės gražiai giedamais himnais. Jos kūrybinis kelias ilgas ir įdomus. Jos balsas skamba visur, ji ir bažnyčios „cantore“, ir Misijos choro svarbiausias sopranas. Ji tarsi kupina muzikos, be kurios negalėtų gyventi. Daina aš gyvenu, / Daina gyvenimą kuriu, / Dainoj klajojanti širdis, / Svajonės ilgesys, – rašė Benotienė apie meilę muzikai; tai tarsi Praurimės gyvenimo atspindys.

Iš kur tie nepaliaujamai meile muzikai, dainai trykštantys šaltiniai visą jos gyvenimą? Ar tai Lietuvos gimtinės dovana, ar gražiabalsių jos tėvų palikimas, ar kad Lietuva – „dainų šalis“, ten ir „akmenys dainuoja“, ir „dainuojanti revoliucija“ laisvėn šaukia. Pal. Jurgio Matulaičio misijos chorui pradedant naująjį sezoną kalbamės su Praurime apie jos įdomų gyvenimą, lydimą dainos.

– Kada pradėjote dainuoti?

– Dainuoju vos ne nuo gimimo, nuo ankstyvos vaikystės. Mūsų visa šeima buvo daininga. Abu mano tėvai buvo balsingi. Tėtis, lyrinis baritonas, dainavo garsiam žemaičių vyrų chore Tauragėje, vadovaujame muziko Juozo Strolios. Mamos aukštas sopranas ir absoliuti klausia puikiai derėjo šeimos ansamblyje. Abi mano seserys taip pat turėjo gražius balsus. Tai buvo šeimos kvartetas. Mes, visos keturios, saulei pradėjus leistis, dainuodavome sutartines. Mėgiamiausia mūsų sutartinė: „Jau vakaras buvo“. Iki 9 metų augau su lietuvių liaudies dainomis.

Gyvenimas vietoje nestovi, kiekvienam skirta sava lemtis. Gyvenimo sukuriai mus nunešė į Vokietiją, kaip ir daugelį mūsų tautiečių karo metais.

Gyvendama Amerikoje Čikagos konservatorijoje pradėjau mokytis dainavimo.

– Kokią muziką labiausiai mylite?

– Pirmenybę skiriu klasikinei muzikai, operėms, lietuvių liaudies dainoms. Mėgstamiausi kompozitoriai: V. Bellini, G. Donizetti, J. Strauss ir sūnūs John ir Josef, F. Schubert, lietuvių kompozitoriai. 1953 m. choras „Pirmyn“, vadovaujamas Kazio Steponavičiaus, statė operetes: „Laimė“ (buvau pažas), „Čigonų baronas“ (Arsena), „Šikšnosparnis“ (Adelė), „Parduotoji nuotaka“ (Maženka), „Sūnus palaidūnas“ (Lea) ir kt.

Daug dainavau ir JAV Lietuvių Bendruomenės, Lietuvos Dukterų draugijos renginiuose, Gydytojų ir Dantų gydytojų konferencijose, Lietuvių moterų federacijos, Čikagos moterų klubo, Illinois lietuvių Respublikonų lygos pobūviuose, lituanistinėse mokyklose, skautams, jėzuitų programose, per „Margučio“ radiją ir „Lietuviai televizijoje“ laidose.

– Kokie koncertai paliko didžiausią įspūdį?

– 1977–1980 m. „Margučio“ tradiciniame koncerte vieną programos dalį atlikau su akompaniatoriumi Manigirdu Motekaičiu, o antrą dalį – su Linu Dambrava. Jo klasikinė gitara buvo mažai kam girdėta ir įdomi. Įsimintinas koncertas, kurį globojo Anatolijaus Šluto ir jo žmonos Pranės vadovaujamas „Lietuviai

Po „Margučio“ koncerto. Iš k.: P. Petrutis, M. Motiekaitis, P. Ragienė, L. Dambrava (klasikinė gitara) ir L. Narbutis, 1965 m.

televizijoje” kolektyvas. Povilas Mielis subūrė beveik visus Čikagos apylinkės stygininkus, tarp kurių buvo ir Leonidas Ragas. Talkino muzikai Vytautas Jančys, Aloyzas Jurgutis ir Faustas Strolia savo kūriniais ir orkestruotėm, svečias iš Toronto, lyrinis tenoras Rimas Strimaitis. Jie atliko arijas iš operų, operėčių, lietuvių liaudies dainas. Šis koncertas yra įtrauktas į plokštelę „Praurimė dainuoja. Yra šalis“.

– Ar dainavote ir amerikiečių klausytojams?

– 1954 m. laimėjau pirmąją premiją „Morris B. Sachs” radijo talentų programoje. Amerikiečiams dainavau El Paso (Texas), Canutillo (New Mexico), Illinois valstijos miesteliuose: Elgin, Elmhurst, Itasca, Joliet. Kelis metus muziko Fausto Strolios amerikiečių parapijose rengtame tradiciniame atvelykyje atlikau Ch. Dubois kantatą „Septyni Kristaus žodžiai”. Teko giedoti solo giesmes lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės” parapijoje, tradiciniuose Verbų sekmadienio religiniuose koncertuose, vargonuo-

jant Vladui Jokūbėnui, Jurgiui Lampsaciui, Arūnui Kaminskui. Koncertavome Los Angeles, Bostone, Čikagoje, Clevelande, Detroite, Kanadoje – Toronte.

– Ar teko koncertuoti užsienyje?

Dainavau Vokietijoje trijuose miestuose, Austrijoje keturiuose miestuose, 1991 m. – Lietuvoje, Vilniuje, su kompozitoriaus Jurgio Gaižausko šeimos orkestru ir Lietuvos televizijoje.

– Ar dar ne visos dainos išdainuotos?

Didelių užmojų neturiu. Džiaugiuosi, kad esu reikalinga misijos chorui. Dar drįstu kokią mažą solo kūrinėlį pagiedoti. Vasaros metu, kai choras atostogauja, padedu vargonininkei Jūratei Grabliauskienei, esu „cantore”.

Praurimės dainos mus jungė į būrį. Dėkoju, Praurime, už nuoširdų ir įdomų savo muzikinio gyvenimo pristatymą lietuviškai visuomenei, kuriai daugiausiai dainuota.

Praurimė Ragienė (sopranas), Antanas Peškys (tenoras) – Bedrich Smetana „Parduotoji nuotaka”, 1959 m.

Felix Mendelssohn operoje „Sūnus palaidūnas”. Asmeninio albumo nuotraukos

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Kaip lietuviška veikla padės mano darbui

G.V.V. VAIDA NARYTĖ

Lietuviška veikla tapo mano gyvenimo būdu. Mai-ronio lituanistinę mokyklą pradėjau lankyti nuo pat darželio ir prieš trejus metus ją baigiau. Devynerius metus šokau lietuviškus tautinius šokius su „Grandies” grupe. Lietuviška veikla man visada buvo labai artima bei miela, teikė pasitikėjimą savi-
mi, skatino vis atnaujinti ryšius su Lietuva.

Didelės įtakos mano gyvenime padarė skautų veikla. Užaugusi skautiškoje šeimoje nuo šešerių metų priklausau skautų organizacijai, aktyviai dalyvauju Jūrų skaučių veikloje. Skautų veikla mane išmokė geriau dirbti su kitais, padėjo man geriau su-
prasti save bei prisitaikyti prie įvairių aplinkybių. Dalyvavimas skautų stovyklose mane ypač sustiprino įvairiapusiškai, nes teko patirti kartais ir labai sun-kių išbandymų. Daug išmokusi ir patyrusi, dabar esu pasiruošusi perduoti savo patirtį jaunesniems skau-
tams. Kai dar buvau udrytė, kartais sapnuodavau, kad jau esu vadovė... Tada dar nežinojau, kad bus įtampos, reikės įdėti nemažai darbo, o tai pat reikės daug kantrybės dirbant su kitais grupėje.

„Gintaro/Ažuolo” mokyklos kursuose išmokome, kaip reikia produktyviai dirbti kartu. Stovyklos pradžioje visi kursantai buvo suskirstyti į skiltis. Kiekvienas skilties narys turėjo skirtingas pareigas. Mūsų skiltis turėjo pastatyti stalą, kėdes, rūbinę, pa-
siūti gairėlę ir sugalvoti šūkį, o taip pat turėjo gaminti sau maistą. Pagaminę kiekvieną valgį turėdavome su-
galvoti, kaip kūrybingai pakviesti vadovus ir juos pa-
vaišinti savo gardžiais valgiais, o vadovai kiekvienai skilčiai kasdien skirdavo taškus už gerai atliktus dar-
bus bei skyrė apdovanojimus.

Pradžioje mums visiems buvo labai sunku. Visi tu-
rėjo skirtingas nuomones ir mums buvo sunku rasti bendrą kalbą, kad visi sėkmingai dirbtume kartu. Pa-
baigus angliškai vadinamą „storming stage of team
formation” per kelias kitas dienas mūsų skiltis suprato, kad geriausias būdas pasiekti tikslą grupėje yra atvirai išsikalbėti ir, viską įvertinus, mėginti pradėti sėk-
mingiau dirbti kartu. Mūsų skiltis pasiekė „norming
stage of bonding”, kai jau pažinome vienas kitą geriau ir supratome, kad mums reikia atvirai kalbėti ką da-
rome, ir jeigu reikia pagalbos, nebijoti paklausti.

„Gintaro/Ažuolo” vadovų mokyklos kursuose man labai patiko stovyklinis žygis „Nordhouse Du-
nes”. Mes turėjome su kuprinėmis eiti ir dar neštis palapinę, miegmaišį, lauko virtuvės įrankius bei savo reikmenis. Buvo labai sunkus žygis, bet buvo smagu pasidžiaugti gražia gamta: smėlio kopomis ir Mi-
chigano ežeru, o taip pat įgyti ištvermės, nepasiduoti, kai, atrodo, kad visai nebėra jėgų.

Tik stovyklos pabaigoje mūsų skiltis pagaliau pa-
siekė „the performing stage of team formation”. „Team formation” patirtis man padės ne tik dirbant

Su savo skilties draugėmis (iš k.): Saulė Kalinauskaitė, Rasa Kerelytė, Vaida Narytė, Ugnė Orentaitė, Erika Katkauskaitė ir Olivija Petry.

v.s. Audros Lintakienės nuotraukos

su skautais, bet ir universitete, profesinėje veikloje, šeimoje ir visur kitur, kur teks bendrauti ir dirbti su žmonėmis.

Po dvejų vadovavimo metų skautų organizacijoje ir baigusi „Gintaro/Ažuolo” vadovų mokyklos kur-
sus daug geriau suprantu, kiek reikia daug darbo, kantrybės, pasiruošimo, kad sueiga, išskyla, stovyk-
la, kur dalyvauja daugiau žmonių, vyktų sklandžiai. Ne visada pasiseka ir tada, kai viskas būna iš anks-
to suplanuota: vaikai kartais nenori klausyti, ne visi vadovai gali dalyvauti ar pritrūksta laiko viską at-
likti... Šiose ir kitose situacijose reikia prisitaikyti prie susidariusių aplinkybių ir kartais paskutinę mi-
nutę padaryti atitinkamus pakeitimus. Tuo atveju, kai ir kiti vadovai dalyvauja sueigos, iškylos ar stovyk-
los planavime, tada reikia su jais pirmiausia viską ap-
tarti. Jeigu jie turi skirtingų pasiūlymų ir gali tau ge-
riau patarti, tai būtina reikia į tai atsižvelgti. Jeigu praėjusi sueiga nebuvo sėkminga, tada galima pa-
klausti savo grupės skautų, kas jiems būtų įdomu ir naudinga. Tokiu būdu kils naujų idėjų, o tai taip pat padės sustiprinti skautų grupę ir greičiau pasiekti „performing stage of team formation”.

Būdama vadove ir baigusi „Gintaro/Ažuolo” va-
dovų mokyklos kursus aš dar geriau supratau, kad padėdamas artimui ir dirbdamas su kitais, tuo pa-
čiu padedi sau ir esi laimingas. „Gintaro/Ažuolo” va-
dovų kursai dar labiau mane įkvėpė siekti padėti ar-
timui, o taip pat išmokė geriau dirbti kartu su kitais. Visa tai man padėjo pereinamajame laikotarpyje iš gimnazijos į universitetą.

Aš pradėjau meno terapijos studijas Millikin uni-
versitete. Aš visada turėjau norą padėti kitiems. Me-
nas yra vienas iš būdų padėti žmonėms geriau su-

prasti jų problemas, nes kartais jiems sunku visa tai išreikšti žodžiais. Naudojant meną, muziką ar kitus kūrybinius šal-
tinius, žmonės gali ge-
riau išreikšti savo jaus-
mus, nusiraminti ir ge-
riau jaustis visuomenėje. Tikiuosi, kad mano meno studijos padės pri-
taikyti metodus, kad mano būsimieji pacientai galėtų greičiau pagyti.

Aš taip pat tikiuosi, kad skautų vadovės pa-
tirtis ir „Gintaro”/ „Ažuolo” mokyklos kur-
sų žinios padės man stu-
dijuoti meno terapiją. Psichologijos mokslas pa-
dės man atrasti geriau-
sius būdus pacientams, turintiems fizinį bei

emocinių problemų, nes kiekvienam pacientui yra reikalingi skirtingi užsiėmimai. Meno terapiją ga-
lima pritaikyti bei naudoti labai plačiai, ir tokiu būdu pagerinti gyvenimo kokybę daugeliui žmonių. Tai yra dar vienas būdas padėti žmonėms. Darydama gera kitam pati geriau jausiuosi. Taikydama įgytą meno terapijos specialybę, aš dar pilniau įgyven-
dinsiu įstatus: skautas – draugas savo artimui ir bro-
lis ar sesė kitam skautui. Ši nuostata man rodo, kaip būti geresniu; jeigu visi pasaulyje būtų nors truputį draugiškesni vieni kitiems, pasaulis tikrai taptų geresnis, o visi žmonės – linksmesni. Draugiškumas kitam turi būti kaip meilė artimui, ir ne tik savo tē-
vams ar artimiesiems draugams, bet ir tiems, ku-
riuos mažiau pažįstame ir kuriems reikia pagalbos dėl ligos, vienišumo, o gal tik gero žodžio. Padėdamas artimui ne tik parodai draugiškumą, pasitikėjimą ar meilę, bet tuo pačiu ir pats įgauni kito žmogaus pa-
sitikėjimą ir patvirtinimą, kad esi naudingas. Žinoti, kad esi naudingas, svarbu, nes tai teikia džiaugsmo. Tada norisi tuo džiaugsmu ir meile gyvenimu pasi-
dalinti su kitais. Padėdami vieni kitiems visi spar-
čiau artėsime prie vienybės ir pasaulinės taikos.

Millikin universitete aš prisijungiau prie „Al-
pha Phi Omega” studentų sąjungos. „Alpha Phi Ome-
ga” – tai organizacija, kuri savo tarnystėje naudo-
ja skautų principus: vadovavimą, draugavimą ir tar-
navimą Dievui, Tėvynei ir Artimui. „Alpha Phi Omega” organizaciją įkūrė Frank Reed Horton su ki-
tais studentais iš Lafayette College Easton Penn-
sylvanijoje; jie buvo skautai ir norėjo tęsti skauta-
vimą universitete. Ši organizacija siekia padėti stu-
dentams geriau tarnauti artimui, savo universitetui ir visuomenei. Būdama universitete nuolat nedirbu su skautais ir tos veiklos labai pasiilgstu. Ši orga-
nizacija padėjo man priprasti prie universitetinio gy-
venimo, susipažinti su kitais ir prisijungti prie pa-
našios veiklos, kuria užsiėmiau anksčiau, priklausydama lietuvių skautų organizacijai. Ši studentiš-
ka organizacija taip pat man padeda toliau siekti ir įgyvendinti skautų principus savo universitete ir gy-
venime. „Gintaro/Ažuolo” mokyklos kursai padėjo man giliau suprasti skautavimo svarbą ir tikslą, įkvė-
pė mane ir toliau skautauti, o taip pat įgyvendinti skautų principus ir mano kasdieniame gyvenime.

„Gintaro/Ažuolo” mokyklos kursų patirtis man leido geriau suprasti, kad ir kaip kartais norėtusi dirbti vienam, be kitų įtakos, nuomonių, priešišku-
mo ar kritikos, bet dirbant su grupe žmonių, turin-
čių vieną tikslą, kartais yra daug naudingiau, nes dir-
bant su kitais galima daug ko iš kitų išmokyti, pasi-
semti naujų idėjų, praturtinti save, o tuo pačiu pa-
pildyti kitų trūkumus savo patirtimi, o svarbiausia, kad bendras darbas bus atliktas geriau, greičiau ir smagiau. Baigusi studijas aš taip pat turėsiu dirbti su kitais, kurie turbūt turės skirtingų nuomonių ar įvairių problemų.

Nukelta į 15 psl.

Sesė Vaida mokosi rišti kaklaraiščio žiedą.

Vilnius Tech Park – nauja vieta startuoliams

ALGIRDAS ZAILSKAS

Prieš daugiau nei 200 metų įkurtos buvusios Antakalnio karo ligoninės teritorijoje, Sapiegų rūmų parke šiuo metu kuriasi „Vilnius Tech Park“ – telekomunikacijų ir informacinių technologijų startuolių bei verslo parkas.

Parke pastatuose dar iki 2015 metų vasaros veikė Sapiegos ligoninė. Šiuo metu daugelis patalpų jau yra atnaujintos, o parką planuojama atidaryti spalio viduryje. Apie projektą mums papasakojo „Vilnius Tech Park“ verslo vystymo ir komunikacijos vadovė **Monika Poškaitytė**. Kas žino, galbūt čia ateityje gims lietuviškasis „Skype“?

– Kas įsikurs „Vilnius Tech Park“?
– Parke siekiame sukurti startuoliams reikalingą ekosistemą – čia įsikurs rizikos kapitalo fondai, verslo akseleratoriai, buhalterijos paslaugas teikiančios bendrovės, veiks bendro darbo centras (angl. Coworking hub), konferencijų centras, teisininkų kontoros ir, žinoma, startuoliai. Startuoliai yra skirtingo lygio – nuo didesnių, tokių kaip „CG Trader“ (viena didžiausių pasaulyje kompiuterinės grafikos prekyviečių) iki mažesnių, kuriuose dirba 3-5 darbuotojai. Tikimės, kad įvairaus dydžio startuoliams dirbant šalia vieni kitų atsiras sinergijų. Be to, šalia dirbs verslo akseleratoriai („StartupHighway“, „Startup.lt“) ir rizikos kapitalo fondai („Practica Capital“, „IMI.VC“), kurie galės padėti pritraukti investicijas. Parke taip pat dirbs vyriausybės organizacijos „Startup Lithuania“ atstovai.

– Koks parko teisinis statusas ir kas jo įkūrėjai?
– Teisinis statusas yra viešoji įstaiga. Didžiausi investuotojai yra du privatūs asmenys – Darius Žakaitis ir Igoris Matsanyuk. D. Žakaitis yra verslo akseleratoriaus „Startup Highway“ įkūrėjas. I. Matsanyuk su savo verslu persikėlė iš Rusijos. Prasidėjus neramumams Ukrainoje, nemažai verslų pasitraukė iš Rusijos ir Igoris buvo vienas iš jų. I. Matsanyuk vadovauja rizikos kapitalo fondui „IMI.VC“. Abu įkūrėjai siekia, kad parko ekosistema veiktų kuo geriau ir nuolat augtų. Vilniaus savivaldybė taip pat yra viešosios įstaigos dalininkė.

– Ar jau visos parko patalpos yra išnuomos?
– Šiuo metu yra išnuomota beveik 70 proc. parko ploto. Su kitais dar tariamės. Taip pat liks kelios laisvos vietos – mes nenorime pradėti dirbti su pilnai išnuomotomis patalpomis, nes kai kuriems žmonėms, norinties priimti sprendimą dėl įsikūrimo čia, svarbu ateiti ir gyvai pamatyti, kaip viskas veikia.

– Ar šiuo metu norintis Vilniuje kurtis startuolis dar gali kreiptis dėl nuomos?
– Taip, dar gali. Bet norint išsinuomoti plotą reikia gauti „Vilnius Tech Park“ atrankos komiteto sutikimą. Mes priimame ne visus. Atrankos komitetą sudaro septyni žmonės, tarp jų yra rizikos kapitalo fondų, labiau pažengusių startuolių ir savivaldybės atstovai. Atrankos reikalavimai – kompanijos potencialas ir orientacija į tarptautinę rinką.
Jeigu įmonės nori čia įsikurti, pildoma nedidelė 15-os klausimų anketa apie verslą. Anketa yra labai paprasta,

„Vilnius Tech Park“ verslo vystymo ir komunikacijos vadovė Monika Poškaitytė prie „Vilnius Tech Park“ teritorijos maketo. A. Zailsko nuotraukos

Baigiamas statyti „Vilnius Tech Park“ konferencijų centras.

Parke jau dirba „Vilnius Tech Park“, „StartupHighway“, „Viena Sąskaita“ ir kitų įmonių bei organizacijų atstovai.

Sapiegų rūmai – XVII a. statinys, šalia kurio yra Sapiegų rūmų parkas (kuriam kuriasi „Vilnius Tech Park“).

nes pradedantys verslą dar neturi labai daug duomenų. Kiekvienas iš komiteto narių anketa vertina balais. Surinkus daugiau nei pusę galimų balų toliau galima tartis dėl konkrečių patalpų nuomos ir poreikių jose. Tokiu būdu sudaroma tam tikra konkurencija, nes turime tikslą pasirinkti geriausius iš geriausių.

– Kokia yra ofisų nuomos kaina?
– Pagrindiniame pastate kvadratinio metro nuomos kaina yra 11 eurų (kainos pateikiamos nepriskaičiuojant 21 proc. Pridėtinės vertės mokesčio – aut. past.) plus komunaliniai mokesčiai, kurie mūsų skaičiavimais, per metus vidutiniškai gali siekti maždaug 3,5 euro už kvadratinį metrą. Yra ir mediniai pastatai, kurių nuomos kaina siekia 6 eurus už kvadratinį metrą.

Nuomos kaina yra mažesnė už įprastą rinkoje. Mūsų tikslas nėra uždirbti iš nekilnojamojo turto nuomos. Mes norime pritraukti talentingiausius.

– Parke mačiau bendrovės „Teo“ logotipą. Ar čia dirbs ir didžiųjų IT ir telekomunikacijos įmonių atstovai?
– „Teo“ yra bendro darbo centro rėmėjas. Lietuvoje pastaruoju metu vyrauja perspektyva, kad didžiosios korporacijos mėgina užmegzti kuo daugiau ryšių su startuoliais, „Teo“ yra viena iš jų. Turbūt girdėjote, kad ir valstybės valdoma „Lietuvos energija“ planuoja įkurti rizikos kapitalo fondą. Panašių iniciatyvų iš didelių kompanijų labai sparčiai daugėja. Tai galbūt galėtų būti įdomu ir bendrovėms, kurios yra Ame-

rikoje arba turi padalinius Lietuvoje.

– Kokios nuomos kainos minėtame bendro darbo centre?
– Bus galima rinktis arba pastovų darbo stalą su spintele, arba galimybę naudotis bet kuria laisva darbo vieta. Centre dirbti galės individualūs asmenys. Narystė, kurią įsigijus bus galima naudotis bet kuria laisva vieta, per mėnesį kainuos 79 eurus. Pastovus stalas su spintele (su visais mokesčiais, internetu) kainuos 159 eurus per mėnesį. Taip pat žmonėms, kurie dar nebūtinai turi kažką bendro su IT startuolias, tačiau nori būti jų aplinkoje, gali įsigyti 10 eurų kainuojančią narystės kortelę, su kuria galima būti ir dirbti „Coworking Coffee“. Jeigu jie sutinks bendraminčių ir pradės vystyti kažkokią idėją, vėliau galės nuomotis minėtus stalus.

Pradedantieji verslą čia bus šalia fondų, akseleratorių, su jais galės tartis, aplikuoti. Vėliau, sėkmingai vystantis, startuoliai galės nuomotis ir kitas patalpas.

– Kaip dar padedate vystyti verslams?
– Įsikūrusiems šiame parke mūsų verslo vystymo partneriai siūlo savo paslaugas labai geromis geromis kainomis. Šiuo metu mes turime sutartis su teisininkais, žmogiškųjų išteklių specialistais, buhalterijos paslaugų bendrove, kalbamės su draudimo bendrove. Dalis iš minėtų bendrovių bus čia, pavyzdžiui, teisininkų kontora „Cobalt“ – tai teisininkai, kurie, paprastai, būtų sunkiai įkandami startuoliams.

Lietuvių mokykla Vašingtone

Atkelta iš 1 psl.

– Pradėsiu nuo mokyklos direktorės Ilonos. Jūsų mokykla dar visai jauna. Papasakokite, prašau, kaip kilo idėja šią mokyklą steigti? Ir kaip seniai ši idėja kirbėjo jūsų ir jūsų kolegų mintyse?

– Ilona. Virginijos valstijoje gyvena nemažai lietuvių šeimų. Jos įsikūrusios įvairiuose miestuose, miesteliuose. Buvo daug vaikų, kurie nelankė liuanistinės mokyklos, nes, tėvų teigimu, jiems važiuoti į kitoje valstijoje veikiančią mokyklą yra per toli. Tėvų iniciatyva buvo pradėta steigti naujoji mokykla. Ilgai buvo renkamas mokyklos vardas ir pasirinktas paprastas, lengvai ir lietuviams, ir amerikiečiams suprantamas pavadinimas – Lietuvių mokykla Vašingtone/Lithuanian School of Washington. Patalpas mokyklai nuomojame, esame įsikūrę Vienna miestelyje.

– Jūsų mokyklai būdinga stipri akademinė programa, kuri paruošia vaikus galimam grįžimui į Lietuvą. Papasakokite apie metodiką ir priemones, kurias taikote šiam tikslui siekti?

– Ilona. Kiekvieno dalyko mokytojai prieš naujuosius mokslo metus turi paruošti teminius planus ir būtinai atsižvelgti į būsimų mokinių lygį. Lietuvoje šiais metais Švietimo ir mokslo ministerija išleido įsakymą „Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“. Todėl jau šiais metais į literatūros teminius planus 4, 5, 7, 9, 10 klasėms įtraukėme privalomus literatūros kūrinius. Žinoma, dėl per mažo pamokų kiekio mes negalime įtraukti visų literatūros kūrinių.

Kad galėtume kompensuoti nors dalį pamokų stygiaus, pasitelkiame į pagalbą dėstytojus iš Lietuvos, kurie dirba nuotoliniu būdu. Vyresnieji mokiniai jau praėjusiais metais mokėsi kalbotyros pagrindų nuotoliniu būdu, o šiais metais nuotoliniu būdu mokytoja ekspertė iš Lietuvos mokiniams ves pamoką „Eilėraščio paslaptis“. Antrus metus naudosimės EMA elektroninėmis pratybomis. Džiaugiamės, kad mūsų mokytojai yra specialistai. Iš vienuolikos mokytojų mokykloje dirba penki lituanistai, istorikė, muzikos mokytoja.

Pedagogai pamokose taiko tiek tradicinius, tiek modernius mokymo metodus.

Mes pasilieiname teisę tobulinti, keisti teminius planus, individualiai kiekvienam mokiniui taikyti pagal jo galimybes ir poreikius.

– Minėjote, kad visi mokytojai yra specialistai. Tai sveikintina! Marija, jūs esate mokytojų pirmininkė. Papasakokite plačiau apie mokytojų kolektyvą. Kaip pavyko tokį surinkti, motyvuoti darbui mokykloje ir kokias priemones taikote kolektyvo profesiniam tobulinimui?

– Marija. Mokytojos, sužinojusios apie naujos mokyklos kūrimą ir susipažinusios su mokyklos uždaviniais, mokymo programa, veikla, vertybėmis, mielai sutiko čia dirbti. Kiekviena mokytoja, įgijusi išsilavinimą, siekia realizuoti savo profesines galimybes. Tai yra kiekvieno žmogaus savirealizacijos teisė. Dirbant darbą norisi jį atlikti puikiai ir džiaugtis rezultatais. Šios mokyklos sukurta vizija kaip tik tai ir žadėjo. Kiekviena mokytoja atėjo

Iš kairės: Aldona Shapiro, Marija Dainienė, Ilona Verbušaitienė, Aušra Natuvi, Aušra Kauffman, Skirmantė Granickienė, Dovė Buzaitė, Monika Ruškytė, Laisvida Skripkauskienė, Eglė Parker ir Viktorija Zaborienė. Aistės Ray / Be me photo nuotraukos

su savo pasiūlymais, ką ji gali nuveikti mokyklos labui; visos buvo motyvuotos, tam pastangų iš šalies nereikėjo. Šalia pamokų kiekviena kažką dar išipareigojome veikti: rašyti į mokyklos internetinį puslapį, versti į anglų kalbą mokyklos naujienų archyvą, rašyti straipsnius, kurti renginiams scenarijus, pildyti mokyklos veidaknygę, rašyti projektus, aktyviai dalyvauti mokyklos renginiuose, paruošti mokinius bendruomenės renginių koncertams, paruošti ir nuteikti vaikų dalyvauti JAV LB Švietimo tarybos ir Lietuvos Respublikos įvairių institucijų skelbiamuose konkursuose. Visos mokytojos siekia kelti savo kvalifikaciją, pagal sudarytas galimybes dalyvauja lituanistiniuose kursuose, seminaruose. Kiekvieną šeštadienį, pusę valandos prieš pamokas, vyksta mokytojų pasitarimas, kur nors trumpai aptariame rūpimus klausimus. Organizavome internetu seminarą su profesoriumi J. Ambrukaičiu iš Lietuvos, svarstėme vadovėlių ir pratybų klausimą. Esant būtinybei kalbamės per „Skype“, telefonu, susitinkame savo namuose, – tobulėjimui ribų ir draudimų nėra.

– Naudojate EMA elektronines pratybas, egzaminatorių, TAMO grupės ir daugiau šiuolaikinių priemonių. Papasakokite,

kokios įtakos jums, mokytojams ir jūsų dėstyto metodams daro šios priemonės? Ar rekomenduotumėte kitoms lituanistinėms mokykloms ir kodėl?

– Marija. EMA pratybos ir egzaminatorius yra reikšminga pagalba mokytojams ir mokiniams. Atrodo, paprasta paaiškinti taisyklę ir nėra sunku ją suprasti, tačiau kai nėra laiko ir galimybių išsiugdyti rašymo ir žinių įgūdžių, šios priemonės suteikia galimybę moderniai, kitaip mokytis. Vaikams įdomu dirbti kompiuteriu, jie įpratę prie modernių technologijų, todėl mieliau atlieka pratimus. Mokiniai gali juos pasirinkti pagal savo lygį, užpildyti žinių spragas. Rekomenduoju ir kitoms mokykloms naudotis TAMO, EMA paslaugomis.

– Aistė, papasakokite šiek tiek daugiau apie šiuolaikinių technologijų taikymą mokykloje.

– Aistė. Elektroniniai mokymosi metodai mūsų mokykloje yra neatsiejama mokymo proceso dalis. Šiais metais įdiegėme „Microsoft Education“ programą, kurią integravome į mokyklos programą. Norėdami būti šiuolaikiški, išmanūs, kompetentingi ir įdomūs ne tik mūsų mokiniams, bet ir jų tėveliams, pasitelkėme Lietuvoje kurtas elektronines programas, kurias išvardijo Marija. Turime pagirti

programų kokybę ir individualų mokymo procesą, pritaikytą kiekvienam mokiniui, atitinkamai kalbos lygiui. Tai palengvina mokytojo darbą, padeda įvertinti ir atpažinti, kur yra mokymosi spragos, ir jas užpildyti. Jau antri metai tęsiame „Skype“ pamokas, kurias vyresniems mūsų mokiniams veda universiteto dėstytojai Lietuvoje. Virtualios diskusijos verda, suartina su Lietuva ir parodo realią naudą, kad mokytis lietuvių kalbos ne tik verta, naudinga, bet ir smagu. Ateičiai turime daug idėjų, kaip plėtoti šią mokymosi erdvę. Mūsų žiniomis, esame pirmieji, išbandę elektroninius mokymus ir pritaikę juos individualizuotam mokymo procesui.

– Mokykla bendradarbiauja su Lietuvoje esančiomis mokyklomis, universitetais, knygų leidyklomis, teatrais. Papasakokite plačiau apie bendradarbiavimą su Lietuva ir kokiomis formomis tas bendradarbiavimas pasireiškia?

– Aistė. Taip, turime daug bičiulių Lietuvoje, kurie su mumis dirba visa širdimi, padėdami garsinti Lietuvos vardą. Mums tai yra didelis džiaugsmas ir pasididžiavimas.

Džiaugiamės galimybe dirbti su Lietuvos edukologijos universitetu bei pasirašyta bendradarbiavimo sutartimi, taipogi leidykla „Alma Littera“, kuri padėjo suorganizuoti daug dėmesio sulaukusią pirmąją Vašingtono knygų mugę, kurdami elektroninę mokymosi sistemą nuolatinės paramos sulaukiame iš EMA elektroninių pratybų atstovų, Kauno valstybinio lėlių teatro, kuris teatro kalba gali prakalbinti ir lietuviškai nekalbančius vaikučius, skanumynų – iš lietuviškų kompanijų „Pergalė“, „Vichy“ ir kt.

Mūsų tikslas – kurti ne įsivaizduojamą ar perpasakotą Lietuvą, o suteikti vaikams realią galimybę susitikti su aktorais, muzikantais, įdomiais žmonėmis iš Lietuvos, dalyvauti diskusijose, pamokose, kurias veda mokytojai iš Lietuvos, bendrauti su bendraamžiais iš Lietuvos, skaityti tas pačias knygas, kaip ir vaikai Lietuvoje, bei suprasti mokyklos reikšmę ir prasmę.

– Paminėjote lėlių teatrą ir lietuviškai prakalbusius vaikus. Papasakokite, kokios įtakos meninė veikla daro jūsų mokiniams ir kaip meninės priemonės pritaikote savo pamokose.

– Marija. Knyga, juoda lenta ir pieštukas – būtiniausios priemonės mokykloje, bet jos šiuolaikiniam mokiniui nėra labai patrauklios, dėl kurių labai labai norėtusi eiti į mokyklą. Mokykla turi tapti aukštos kultūros centru, kur viskas dėl jauno žmogaus atliekama profesionaliai. Teatras ir muzika neabejotinai daro didelės įtakos vaikų auklėjimui. Aktoriai, kuriantys spektaklius vaikams, itin subtiliai priartėja prie mažo vaiko. Jie puikiai žino, kas vaikams svarbu, kas jiems rūpi, kaip jie jaučiasi, – aktoriai patys elgiasi kaip vaikai. Tada mažiesiems drąsu, jauku, – aktoriai prikausto jų žvilgsnį, atkreipia dėmesį taip, kad vaikai daugiau nieko aplinkui nemato. Ir tie scenoje esantys aktoriai kalba lietuviškai. Jie tuo metu yra kalbos, judesio ir elgesio pavyzdys. Atvykę projekto „Lingas į Lietuvą“ muzikantai koncertavo visiems mokyklos mokiniams. Mažiausieji, 3–4 metų „pelėdžiukai“, neatitraukė akių nuo atlikėjų ir jų instrumentų visą koncertą. Mums, suaugusiems, net sunku suvokti, ką mažieji jautė koncerto metu, bet jie buvo užburti tos muzikos. Gal net nereikia aiškintis (daug tyrimų yra atlikta ir daug teorijų yra apie tai parašyta), kodėl mažą vaiką taip veikia profesionalų atliekama klasikinė muzika smuiku, violončele, fortepijonu, – muzika tiesiog būtina, neginčijama jauno žmogaus auklėjimo ir ugdymo priemonė.

Tai yra žodis, garsas, veiksmas, jausmas, išpūdis, – ir ta visuma turi neįkainojamos reikšmės ir vertės. Pamokose puikiai galima panaudoti teatro (vaidybos) elementus, muzikos fragmentus ar net visus kūrinius: pasakas inscenizuoti, lietuvių liaudies dainas dainuoti, patiems kurti pasakas ir jas vaidinti, skambant ramiai klasiškai muzikai rašyti kūrybinius darbus. Net neabejoju, kad taip dauguma mokyklų ir dirba. Kai 9 klasės mokiniai perskaitė A. Vaičiulaičio romaną „Valentina“, jį išanalizavę žiūrėjome LRT filmą „Valentina“, į pamoką pakvietėme pagrindinį vaidmenį atkūrusią aktorę Renatą Vėberytę-Loman, kuri papasakojo vaidmens kūrimo de-

tales, apibūdino filmo veikėjų charakterius ir režisieriaus darbą. Mokiniai parašė rašinius. Taip sujungėme literatūrą, kino meną, muziką, skambėjusią filme, ir gyvą pokalbį su akto-re.

– Prieš skiriant mokinį į tam tikrą klasę jūsų mokykloje nustatomas mokinio kalbos lygis. Tai drąsus žingsnis, kuris primena amerikietišką kolegijos sistemą. Kaip pasiteisino pirmieji metai, kuomet mokiniai skirstomi pagal lygį, o ne pagal amžių? Ar rekomenduotumėte tai kitoms liuanistinėms mokykloms ir ką patartumėte priimant tokį sprendimą?

– Ilona. Jokių ryžtingų priemonių mes nesiimame, bet testuojame

mokinius, kad žinotume jų kalbos lygį, pagal tai mokytojos sudaro teminius planus ir individualizuoja darbą su mokiniais. Manome, kad ir tėvams labai svarbu žinoti, koks vaikų lygis, kaip nuosekliai jie mokysis ir kokios pagalbos vaikui reikės. Būtina testuoti ir skirstyti vaikus pagal kalbos lygį, nes vienus reikia mokyti žodžių, o kitus galime mokyti skaityti, rašyti, kurti tekstą ir jį analizuoti. Kalbančius lietuviškai mokinius keliamė į klases pagal amžių, individualizuojame mokymą. Šiais metais mokysime mokinių grupę, kalbančią angliškai. Šioje grupėje mokysis 6, 7, 8 metų mokiniai. Džiaugiamės Bostono mokyklos vedėjos Gailos Narkevičienės sudaryta mokymo programa „Lietuvių kalbos pradinio ugdymo programa šeštadieninėms JAV mokykloms“. Pagal šią programą sudarėme teminį planą, renkamės medžiagą ir dirbsime. Mūsų mokiniai yra testuojami tris kartus per metus. Nustatome mokinių lygį, tikriname pažangą ir mokslo metų pabaigoje įsivertiname savo darbą ir mokinių pasiekimus.

– Jūsų mokykla sulaukia mokinių nuo 4 iki 18 metų. Tai platus diapazonas. Kaip organizuojate mokyklos mokinių drausmę, tvarką, paskirstote bendrų renginių atsakomybes?

– Marija. Žinote, atrodo, lyg viskas vyksta savaime. Mokytojai ir tėvai esame pavyzdžiu mokiniams. Ugdome svarbiausias vertybes ir, matyt, jau tu-

Nukelta į 13 psl.

Dr. Žygimantas PAVILIONIS

TS-LKD kandidatas Naujamiesčio apygardoje

ŽYGIS UŽ SUVIENYTĄ LIETUVĄ!

24 diplomatinio darbo metai, integruojant Lietuvą į ES, NATO, sutvirtinant santykius su JAV, suteikė man unikalios patirties. Žinau, kaip apginti Lietuvos interesus, pritraukti užsienio investicijas, kaip ją pakeisti pagal geriausius pasaulio pavyzdžius. Negalime būti vidutiniška valstybe – tik būdami vieni iš geriausių šiame regione galime išlikti. Tačiau, kad tai pasiektumėme, privalome susivienyti – tiek šalies viduje, tiek su išvykusiais piliečiais bei regione. Tad vardan savo keturių sūnų ir visų Lietuvos žmonių gerovės sieksiu:

- **Vieningos Lietuvos**, kurioje žmogus, o ne cementas būtų valstybės prioritetu: didesni atlyginimai, konkurencinga, užsienio investicijas pritraukianti ekonomika, neapmokestinamas minimumas susietas su minimalia alga; parama jaunoms šeimoms, sumažinta administracinė, mokestinė našta smulkiam ir vidutiniam verslui; švietimo reforma, didesnis mokslo ir tyrimų finansavimas; sumažintas biurokratinis aparatas; nulinė tolerancija korupcijai;
- **Visame pasaulyje vieningų lietuvių**: sieksiu nacionalinio susitarimo dėl dvigubos pilietybės suteikimo bei internetinio balsavimo lietuvių kilmės piliečiams, gyvenantiems ES ir NATO valstybėse. Vietoje imigrantų iš trečiųjų šalių integravimo sieksiu sukurti išvykusių lietuvių grąžinimo strategiją su aiškia koordinavimo sistema bei atskira institucija. Kovosiu su Lietuvos piliečių išnaudojimu užsienyje.
- **Vieningo regiono**: sieksiu apjungti Šiaurės, Baltijos, Vidurio Europos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, JAV jėgas vardan mūsų regiono gynybinio ir energetinio saugumo bei ES/NATO plėtros į Rytų Europą; sieksiu įtvirtinti Vilnių ne tik kaip ekonomikos, bet ir demokratijos, kultūros Silicio slėnį.

www.zygispavilionis.lt **Žygimantas Pavilionis** **El. paštas** zygispavilionis@gmail.com **Tel. +370 665 19161**

Politinė reklama apmokėta iš TS-LKD partijos Naujamiesčio rinkimų apygardoje Nr. 1 kandidato Žygimanto Pavilionio politinės kampanijos sąskaitos, Užs. Nr. 41686. Nuotraukos Renatos Dapšytės, Ludo Segers ir asmeninio Žygimanto Pavilionio archyvo.

Siūloma mažinti Seimo narių skaičių iki 111

Vilnius (LRS info) – Vėl siūloma mažinti Seimo narių skaičių iki 111 vietoje dabar esamo 141. Seime užregistruotas tai numatantis Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo projektas.

„Kasmet Lietuvos gyventojų skaičius mažėja. Dar 1992 m. priimtoje Lietuvos Konstitucijoje įtvirtinta, kad Seimą sudaro 141 Seimo narys, tuo metu Lietuvoje gyveno 3,706 mln. gyventojų. Tačiau šiandien situacija pasikeitusi – jų teturime 2,862 mln. Tai gi, per 14 metų Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo beveik 23 proc. Atsižvelgiant į tai, siūlome Seimo narių skaičių mažinti iki 111. Vertėtų atkreipti dėmesį ir į kitų valstybių praktiką, dalyje Europos valstybių vienas Parlamento narys atstovauja gerokai

didesnį rinkėjų skaičių nei Lietuvoje”, – sakoma įstatymo projekte.

Jei pataisos būtų priimtose, jos įsigaliotų nuo 2018 m. ir būtų taikomos 2020 m. Seimo rinkimams. Tad būtų pakankamai laiko pakeisti ir priimti reikalingus teisės aktus bei Lietuvos teritoriją perskirstyti į naujas rinkimų apygardas.

„Mažesnis Seimo narių skaičius leistų didinti Seimo darbo efektyvumą. Be to, taip būtų taupomos ir valstybės biudžeto lėšos, kurias būtų galima panaudoti socialinėms reikmėms, atlyginimų ir pensijų didinimui, vaikų ugdymui ar kitiems svarbiems darbams”, – teigia Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas V. Bukauskas.

Kandidato į Seimą narius portretas

Vilnius (VRK info) – 48,9 metų vyras, vardu Vytautas arba Kęstutis, lie tuvis su aukštuoju išsilavinimu, deklaravęs turto už 165 tūkst. 927 eurų, rinkimuose kandidatuojantis ne pirmą kartą – taip atrodo statistinio kandidato į parlamentą portretas.

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) duomenimis, spalio 9 dieną vyksiančiuose Seimo rinkimuose kandidatuoja 1 416 asmenų, iš jų daugiau nei du trečdaliai (69 proc.) yra vyrai.

Didžiausioms partijoms atstovaujančių kandidatų sąrašuose iki 77 proc. sudaro vyrai, tik tarp Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos keliamų kandidatų moterų daugiau nei vyrų, jos sudaro 52 procentus. Mažiausia – 23 proc. – moterų savo komandoje turi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga.

Kandidatų į Seimo narius amžiaus vidurkis – 48,9 metai. Solidžiausio amžiaus, 88 metų kandidatą į savo sąrašą įtraukė Antikorupcinė N. Puteikio ir K. Krivicko koalicija. Lietuvos liaudies partijos sąrašė yra 80-metis kandidatas.

Dauguma – 72 proc. – kandidatų anketose nurodė turį aukštąjį išsilavinimą, 2,6 proc. – aukštesnįjį, 1,3 proc. – vidurinį su profesine kvalifikacija, 1,1 proc. – vidurinį. Beveik ketvirtadalis kandidatų savo išsilavinimo apskritai nenurodė.

Pagal anketoje pateiktus duomenis, daugiausia kandidatų su aukštuoju išsilavinimu turi Tėvynės sąjunga–Lietuvos krikščionys demokratai ir Liberalų sąjūdis.

Gimnazijai suteiktas V. Adamkaus vardas

Kaunas (BNS) – Kauno šv. Pranciškaus gimnazijai suteiktas Prezidento Valdo Adamkaus gimnazijos vardas..

„Prezidento Valdo Adamkaus indėlis į aplinkosauginę veiklą, atlikti darbai, aplinkosaugos monitoringo plėtojimas, parama ir rūpestis Baltijos šalių aplinkosaugos institucijomis gimnazijos bendruomenę įkvėpė asmeniniu pavyzdžiu. Šio garbingo pripažinimo gimnazija kryptingai siekė kelerius

Kaunas turės V. Adamkaus vardo gimnaziją.

„Lietuvos žinios“ nuotr.

metus”, – rašoma Kauno savivaldybės pranešime.

V. Adamkus prezidento pareigas ėjo 1998–2003 ir 2004–2009 metais.

Siūlo Vengriją išmesti iš ES

Berlynas („Draugo” info) – Liuksemburgo užsienio reikalų ministras Jean Asselborn pareiškė, kad Vengrijos narystė Europos Sąjungoje (ES) turėtų būti įšaldyta, nes ši šalis pažeidinėja esmines demokratijos vertybes, o su pabėgėliais elgiasi lyg su gyvuliais.

Artėjant ES viršūnių susitikimui Slovakijos sostinėje Bratislavoje jis kandžiai pakomentavo dešiniųjų pažiūrų Vengrijos premjero Viktor Orban vyriausybę. Per rugsėjo 15 dieną prasidėsiantį susitikimą ES vadovai svarstys Bendrijos ateitį po būsimo Didžiosios Britanijos pasitraukimo.

„Vengrija šiandien nė negalėtų tapti ES nare, – sakė J. Asselborn. – Tie, kas kaip Vengrija stato tvoras, kad atsigintų nuo karo pabėgėlių, pažeidžia spaudos laisvę ir teisminės valdžios nepriklausomybę, ir turėtų būti laikinai arba, jei būtina, visam laikui pašalinti iš ES”.

J. Asselborn stipriai kritikavo ant Vengrijos pietinės ribos praėjusiais metais iškilusią spygliuotomis vielo-

mis apraizgytą sieną, kuria siekiama sustabdyti masinį migrantų srautą. „Su žmonėmis, bėgančiais nuo karo, elgiamasi vos ne blogiau nei su gyvuliais”, – pareiškė ministras, ir pridūrė, kad „Vengrija neatrodo esanti toli nuo įsakymo šaudyti pabėgėlius”.

Jis pridūrė, kad V. Orban ir į jį panašūs lyderiai gadina ES reputaciją ir sudaro išpūdį, kad Bendrija nebesilaiko vertybių, kurias propaguoja tarptautinėje arenoje.

J. Asselborn sakė, kad Vengrija dėl požiūrio į migrantus ir kitus klausimus laikinai ar net visam laikui turėtų būti pašalinta iš Europos Sąjungos.

Spalio 2-ąją Vengrijoje bus surengtas referendumas, kuriame bus klausama, ar įvesti privalomas ES migrantų paskirstymo kvotas be šalies parlamento sutikimo.

J. Asselborn paragino pakeisti ES sutartis, kuriomis būtų palengvintas kelias pašalinti šalis nares, siūlydamas atsisakyti reikalavimo, kad narės turi vienbalsiai pritarti tokiam žingsniui.

Kur atostogauja migrantai iš Vokietijos?

Berlynas (ELTA) – Bedarbiai pabėgėliai, atvykę į Vokietiją ir gaunantys čia socialines pašalpas, naudojasi savo privilegijomis ir važiuoja atostogauti į savo gimtąsias šalis, iš kurių jie pabėgo „dėl persekiojimo”.

Pirmiausia omenyje turimi atvykėliai iš Sirijos, Libano ir Afganistano, kurie po atostogų tėvynėje nekludomai grįžta į Vokietiją.

Pagal Vokietijos įstatymus, bedarbiai pabėgėliai turi teisę 21 dieną

per metus palikti šalies teritoriją, jų išmokos dėl to nesumažėja. Pašalpos gavėjai privalo pranešti apie trumpalaikį buvimo vietos pasikeitimą ir išvykimo trukmę, bet neprivalo informuoti, kur jie vyksta.

Liepos mėnesį Vokietijos specialiosios tarnybos pranešė apie 17 „Islamo valstybės” smogikų, kurie atvyko į Europą, dėdamiesi pabėgėliais. Pernai Vokietija priėmė daugiau kaip milijoną pabėgėlių.

JAV sankcijos Kubai kainavo brangiai

Havana (ELTA) – Dėl Jungtinių Valstijų įvestų sankcijų Kuba per pastaruosius metus prarado apie 4,6 mlrd. JAV dolerių.

„Jungtinių Valstijų įvesta blokada Kubos atžvilgiu išlieka. Ji yra pagrindinė Kubos ekonominių problemų priežastis ir kliūtis plėtrai”, – pareiškė Kubos užsienio reikalų ministras

Brun Rodrĳguez.

Kubos vyriausybė paragino JAV dėti daugiau pastangų sumažinti sankcijų spaudimą, gerėjant abipusiams šalių santykiams.

Prekybos embargas Kubai buvo įvestas 1959 metais ir per JAV prezidento Barack Obama valdymo laikotarpį praktiškai nebuvo sušvelnintas.

Amerikos iliustratorius iš Zarasų

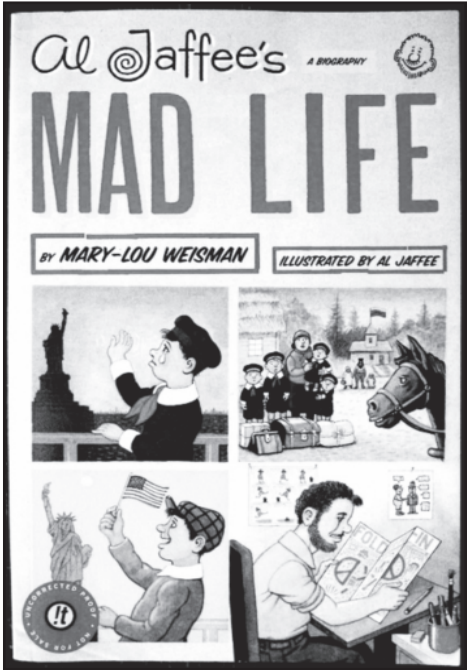
Washingtonas (BNS) – Garsus Amerikos iliustratorius Al Jaffee, žinomas dėl savo iliustracijų satyrų žurnalui „Mad”, prisimena, kad piešti pradėjo gyvendamas Zarasuose, kai čia jį iš Amerikos parsivežė gimtinės pasiilgusi mama.

Lietuvių kilmės A. Jaffee šešerius vaikystės metus praleido gyvendamas žydų gyvenvietėje Zarasuose. Miestelį menininkas prisimena kaip „Lietuvos Sibirą”: čia nebuvo vandens, trūko maisto, vaikai neturėjo žaislų.

Amerikoje likęs tėvas būsimajam iliustratoriui siūsdavo laikraščiuose randamus komiksus, jie ir įkvėpė A. Jaffee – jis savo komiksus piešdavo pagaliuku žemėje. Kaip teigiama „The Washington Post” rašinyje, būtent nepritekliai, išgyventas vaikystėje, pažadino būsimąjo kūrėjo inovatyvumą, vėliau padėjusį jam tapti išskirtinį braižą turinčiu menininku.

Galiausiai A. Jaffee tėvas visam laikui išsivežė į Ameriką, o jo mama pasiliko Lietuvoje ir dingo Antrojo pasaulinio karo metais.

Zarasų krašto muziejaus duome-

Garsus piešėjas pieštukus drožė Aukštaitijoje. Slaughingsquid.com nuotr.

nimis, iki Antrojo pasaulinio karo Zarasuose gyveno apie 1,1 tūkst. žydų, kurie sudarė ketvirtadalį visų miesto gyventojų. Jie buvo išžudyti 1941 metais.

VERSLO NAUJIENOS

4 elektroninio pašto klaidos

Kiekvienas esame gavę kokį nors pasiūlymą elektroniniu paštu ir pagalvojome, kad tas, kas siunčia tikriausiai neturi bendro supratimo, ką daro. Tik 5 proc. pasiūlymų pirkti el. paštu yra sėkmingi.

Didžiausias iššūkis B2B (angl. business to business) sektoriuje dirbantiems pardavėjams – savo šaltaisiais el. laiškais pasiekti tinkamus žmones. Užuoť eikvojant laiķą siunčiant laiķkus bet kam, reiktų pagalvoti, kaip jį išnaudoti išmintingai. Todėl prieš siunčiant pasiūlymus pardavėjams reiktų išsiaiškinti, kurie žmonės konkrečioje įmonėje priima sprendimus ir išmano vertę to, ką ke tinama pasiūlyti.

Gera šaltųjų elektroninių laiķų siuntimo taktika generuoja klientus, tuo tarpu atsitiktinis laiķų siuntinėjimas bet kam mažina reakcijos į juos tikimybę, o blogiausi atveju, kenkia reputacijai. Skaičiuojama, kad maždaug 95 proc. pardavėjų patiria nesėkmę, nes daro tas pačias klaidas. Norint pereiti į sėkmingų 5 proc. pusę, reiktų atkreipti dėmesį į keturis esminius dalykus.

Kodėl niekas neatsako

Pirma, el.laiškai yra per ilgi.

Atminkite, kad asmuo, kurį bandote pasiekti el. paštu, tikriausiai neturi daug laiko savo dienvakarėje ir dėl pastovaus laiko stygiaus, neperskaitytų laiķų jo el. pašto dėžutėje skaičius kasdien auga. Ką jie geriausiai atveju gali padaryti, tai greitai akimis permesti laiķą. Jį atidaryti gali priversti konkreti temos eilutė, o laiķas tikrai bus perskaitytas, jeigu jį atsidarius taip pat nebus per daug sakinių apie nieką. Todėl reiktų vengti ilgų įžangų ir geriausia – 2–4 sakiniiais nusakyti esmę, pasidalinti keliais faktais.

Antra, siunčiama informacija yra per sunki.

Paruoštą el. laiķą reiktų paban-

dyti pačiam paskaityti, ar jis skaitosi lengvai. Siūlomas produktas gali būti tikrai nuostabus, bet jeigu el. laiķe išvardijama labai daug jų teigiamų savybių ir vertės, asmuo, kuris skaitys, gali būti užverstas per dideliu informacijos kiekiu. Informacija turi būti aiški ir glausta, o svarbiausi dalykai turėtų būti paryškinti. Atminkite, kad įvardindami vertę turėtumėte atsižvelgti į konkretų klientą ir pasiūlyti tai, kas jam tinka labiausiai.

Trečia, dėmesys sau, o ne jiems.

Šaltojo el. laiķo tikslas – įtikinti pirkti. Tai reiškia, kad dėmesį reikia sutelkti į klientą, o ne į save. Negalima išvardinti sąrašo, kokia nuostabi yra jūsų bendrovė, vietoj to reiktų pažymėti, kurios jūsų bendrovės stiprybės gali būti naudingos konkrečiam klientui. Norint pristatyti vertę potencialiam klientui, reiktų pabandyti atsakyti į klausimus: „Ką mūsų bendrovė gali padaryti, kad klientui būtų lengviau? Kokią kliento problemą gali išspręsti mūsų pasiūlymas? Ar tai padės klientui sutaupyti, uždirbti daugiau?“. Nesvarbu kokie bus atsakymai, svarbu susikoncentruoti į vertės klientui pasiūlymą.

Ketvirta, per daug dalykiškas tonas.

Šabloniniai laiškai atrodo beasmeniai, netikri, o neretai ir išgalvoti, suklastoti. Siunčiantys el. laiķus mažiausiai galvoja apie tai, kad jų laiķas gali būti ištrintas kaip šlamštas. Kad taip neatsitiktų reikia sukurti įspūdį, kad laiķą skaitysiantis žmogus nepagalvotų, jog laiķą siunčia robotas.

Supratus pagrindines klaidas, belieka patobulinti el. laiķus ir būti užtikrintiems, kad atsakymų į juos bus daugiau. Tai padaryti padės trys principai – glaustai, asmeniškai, užtikrintai.

Jolita Mažeikienė,
„Verslo žinios“

Milijonas anoniminių šaltinių

Danija iš anoniminių šaltinių išgijo informaciją apie potencialius mokesčių vengėjus, minimus vadina muosiuose „Panamos popieriuose“. Mokesčių inspekcijos teigimu, tai duomenys apie 500–600 Danijos mokesčių mokėtojų. Už informaciją valstybė šaltiniui sumokėjo milijoną kronų (134 000 eurų).

Danija yra pirmoji pasaulio šalis, išgijusi dokumentus, minimus Panamos popieriuose. Anoniminių šaltinių duomenis vyriausybei pasiūlė vasarą.

Kad įsitikintų, ar šaltinis patikimas, žinybos paprašė jo atsiųsti pavyzdį. „Mums atrodo, kad duomenys yra geri ir kad mes galėsime juos pa-

naudoti savo mokestiniais atvejams ir tam, kad susidarytume bendrą vaizdą apie mokesčių slėpimą“, – sakė Mokesčių inspekcijos atstovas.

Balandžio pradžioje žiniasklaida visame pasaulyje skelbė apie nutekintus „Panamos popierius“. Jie atskleidė, kad Panamos teisinių paslaugų įmonė „Mossack Fonseca“ padėdavo savo klientams iš viso pasaulio plauti pinigus, išvengti mokesčių ir aplenkti įvairias sankcijas.

Duomenys, kuriuos dabar išgijo Danija, anot pranešimų, yra iš šios įmonės.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų rugsėjo 14 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Už vilkų padarytą žalą – kompensacijos

Saugojami ir saugotini vilkai gali pridaryti didelių nuostolių.

Avytės.lt nuotr.

Dėl vilkų papjautų naminių gyvulių ūkininkai patiria nemažai žalos. Kadangi Lietuvoje, kaip ir visoje Europos Sąjungoje, šie žvėrys priskirti saugomoms rūšims, ši žala yra kompensuojama.

Vilkų padarytą žalą atlygina savivaldybė pagal Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo nustatytą tvarką. Ūkininkai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas turi pranešti savo seniūnijai apie patirtą žalą ir paprašyti ją įvertinti ir atlyginti. Gavęs tokį pranešimą, seniūnas privalo tą pačią dieną informuoti medžioklės plotų naudotoją ir per 7 dienas organizuoti žalos įvertinimą, išskyrus atvejus, kai reikia daugiau laiko jos dydžiui nustatyti. Žalą

apskaičiuoja savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta nuostolių skaičiavimo komisija pagal Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkininkams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodiką.

Kai vilkų daroma žala yra labai didelė, jos gali prašyti Aplinkos apsaugos agentūros išduoti specialų leidimą pa imti iš gamtos (sumedžioti) šiuos žvėris dar neprasidėjus nustatytam jų medžioklės laikui ten, kur tai būtina. Pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės vilkų medžioklės sezonas prasideda spalio 15-ąją ir tęsiasi iki balandžio 1 dienos.

Aplinkos ministerijos info

Latvijoje mažėja darbingo amžiaus gyventojų

Latvijoje darbingo amžiaus gyventojų toliau mažėja ne tik skaitine, bet ir procentine išraiška, rodo nacionalinės statistikos žinybos duomenys.

2010 metais darbingo amžiaus buvo 64,7 proc. Latvijos gyventojų. Pernai ši dalis jau siekė 62,0 proc., o šiemet aptirpo iki 61,5 procento.

Tokios tendencijos sąlygomis daugėja tiek darbingo amžiaus dar nesu-

laukusių, tiek ir jų perkopusių gyventojų.

2010-aisiais vaikai ir darbingo amžiaus dar nesulaukęs jaunimas sudarė 14,2 proc., o darbingo amžiaus ribą perkopę pensininkai – 21,1 proc. Latvijos gyventojų. Pernai šios dalys buvo atitinkamai 15,0 proc. ir 23,0 proc., šiemet – atitinkamai 15,3 proc. ir 23,3 procento.

ELTA

Baltarusija konfiskuoja lietuvių vilkikus

Lietuvos vežėjai pastaruosius metus negalintys sugrąžinti jiems priklausančių puspriekabių bei vilkikų, konfiskuotų Baltarusijoje.

Jų teigimu, transporto priemonės konfiskuotos ne teisėtai, tai esą pripažįsta ir šalies kaimynės pareigūnai ir žada, kad ydinga tvarka turėtų keistis, tačiau pokyčių laukiamą jau metus.

Tarpvalstybiniai susitarimai numato, kad krovininių gabenimas tarp valstybių galimas. Tačiau įsikūrus muitų sąjungai toks krovininių gabenimas yra traktuojamas kaip pervežimas sąjungos viduje, o tai trečiųjų šalių vežėjams galiojančios sąjungos kodekso nuostatos draudžia. Dėl šios priežasties konfiskuojami lietuvių vilkikai, puspriekabės, kai kroviniai vežami iš Baltarusijos į Rusiją ar Kazachstaną.

Dėl įstatymų spragų Baltarusijoje įstringa lietuvių vilkikai.

Alfa.lt nuotr.

Baltarusijoje šiuo metu yra apie 20 konfiskuotų Lietuvos vežėjams priklausančių transporto priemonių. Kai kurios bendrovės ryžtasi susimokėti baltarusių skirtas baudas ir atsiima jiems priklausančią transportą. Skirtos baudos kartais viršija ir konfiskuotos transporto priemonės vertę.

Diena.lt

PO DIEVO SPARNU

Kryžiaus išaukštinimo šventė

Kryžių kalnas Dainavos stovykloje.

Dainos Čyvienės nuotr.

RENATA ŽIŪKAITĖ

Rugsėjo 14 d. minėjome Kryžiaus išaukštinimo šventę. Ši iškilmė pradėta švęsti, kai imperatoriaus Konstantino motina šv. Elena atrado mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžių. Pagal legendą šv. Elena rado tris kryžius – Jėzaus ir dviejų piktadarių. Prisilietus prie vieno iš jų mirštančiai moteriai ir pagijus, paaiškėjo, kuris iš tų trijų kryžių buvo Jėzaus. Žydams mirtis ant kryžiaus buvo prakeikimo ženklas. Senajame Testamente skaitome: Dievo prakeiktas tas, kuris kabo ant medžio (Ist 21,23). Net žemė žydams buvo sutepta toje vietoje, kur stovėdavo kryžius. Kristus tad pasirinko prakeiktojo dalią, jis nusilemino iki kryžiaus mirties, kad per jo gėdingą mirtį mes turėtume gyvenimą.

Romos imperijoje ilgą laiką Kryžius buvo laikomas papiktinimo ženklu, tačiau Jėzus šį ženklą perkeitė. Jis buvo panaudotas nugalėti mirtį ir laimėti mums išganymą. Kryžius tapo mums begalinės Dievo Meilės simboliu. Bažnyčios tėvai jį

vadina Gyvybės medžiu, meilės guoliu, žemės stuburu. Kaip rojaus sode pirmieji tėvai, paragavę uždrausto medžio vaisiaus, užsitraukė sau mirtį, taip Kryžiaus medis mums duoda gyvybę. Tai yra paslėpta išmintis, kuri šiam pasauliui atrodo kvailystė, o mums, tikintiesiems krikščionims, – svarbiausias vilties, išganymo simbolis.

Kryžiai su Nukryžiuotoju kabo prie mūsų bažnyčių altorių ir ant sienų namie, nemažai žmonių nešioja kryželius kaip papuošalą. Tačiau ar kryžius mums iš tiesų svarbus? Ar Kristaus kančia, žvelgianti nuo kryžiaus medžio primena, kokią kainą turėjo sumokėti Išganytojas už mūsų nuodėmes? Kaip rašo pranašas Izaijas: *Tačiau jis mūsų negalias prisiėmė, mūsų skausmus sau užsikrovė. O mes laikėmė jį raupsuotu, Dievo nubaustu ir nuvargintu.* (Iz 53, 4)

Lietuva yra vadinama kryžių žeme. Kiek kryžių stovėdavo pakelėse nepriklausomybės metais? Kryžių kalnas – nepakartojamas ir vienintelis savo dydžiu ir istorija. Jame šiuo metu yra maždaug 200 tūkstančių įvairaus dydžio kryžių. Statydami kryžius šiame kalne Lietuvos žmonės liudija savo ištikimybę Kristui. Lygiai prieš 16

metų, 1993 m. rugsėjo 7 d. popiežius Jonas Paulius II aplankė Kryžių kalną ir pasakė nuostabų pamokslą. Jis kalbėjo: *Užkopkime čionai, ant Kryžių kalno, ir prisiminkime visus jūsų krašto sūnus ir dukteris, kadaise nuteistus ir įmestus į kalėjimą, išsiųstus į koncentracijos stovyklas, ištremtus į Sibirą ar į Kolymą, nuteistus myriop.. <...> Kryžius visai Tautai ir Bažnyčiai tapo Apvaizdos dovanota palaimos versme, žmonių susitaikymo ženklu. Jis įpraimino kančią, ligą, skausmą. Kaip praeityje, taip ir šiandien Kryžius toliau lydi žmogaus gyvenimą.*

Kiekvienas šią dieną gali susimąstyti apie savo gyvenimo kryžių, kuris dažnai atrodo per sunkus, nepatogus, juo norisi atsikratyti. Tai gali būti artimo žmogaus liga, praradimai, aplinkinių neįvertinimas, nuolatinis pinigų trūkumas, vyro ar žmonos charakteris. Kryžius yra nemalonus kaip kartūs vaistai, tačiau per kentėjimus prie mūsų pasilenkia pats Kristus, Jis pats įžengia į savo vaiko širdį per širdies įplyšimus. Giliai kenčiantis žmogus yra kaip Kristaus tabernakulis, prieš kurį turėtume atsiklaupyti. Panašiai kaip ir senolis Zosima atsiklaupė prieš Dmitrijų Karamazovą Dostojevskio romane „Broliai Karamazovai“. Jis pasakė, kad atsiklaupia prieš didžiulę to žmogaus kančią.

Kentėjimai dažnai suminkština širdį, priverčia ieškoti išganymo tiesos. Priimdami, apkabindami savo kryžius, labai asmeniškai susitinkame su Išganytoju, su mūsų didžiąja Nukryžiuotąja Meile. Ir tuomet Kristus gali

subrandinti iš mūsų gyvenimo gausius vaisius. Taip atsitiko Nick Vuicich iš Kalifornijos, kuris gimė be rankų ir be kojų. Vaikystėje dėl savo negalios patirdamas mokykloje patyčias, šis žmogutis galvojo nutraukti gyvenimo siūlą, pasiskandinti vonioje. Tačiau vėliau, kai jam pavyko priimti savo kryžių, priimti save ir savo kūną kaip Dievo dovaną, jis pradėjo liudyti tūkstantinėms žmonių minioms apie gyvenimo grožį ir spalvas, apie galimybę būti mylimu nepaisant koks tu esi.

Prieš savaitę pasaulis džiaugėsi Motinos Teresės paskelbimu šventąja. Ji atsiliepė į Kristaus šauksmą nuo kryžiaus, jo troškulį ir džiugiai sutiko pakelti visus kentėjimus, kuriuos Dievas jai siųs. Saldūs jos gyvenimo vaisiai slepia savyje kryžiaus kartėlio skoni. Arčiausiai gyvenusios seserys negalėjo nepastebėti: Ji turėjo pereiti kankinystę – kelionės trečiosios klasės vagonuose, kasdieniai apsilankymai lūšnynuose po dulkes ir purvą, nuovargis, alkis, troškulys, jokio privatumo, ankšti kambariai be ventiliacijos net karščiausią vasaros dieną (jos kambario durys visada buvo atviros), mažytės koplyčios, siaura, sunki geležinė lova... Ir visa tai be jokio nusi-skundimo. Ji tik kasdien kartodavo: „Viskas dėl Jėzaus“. Jėzus panaudojo visus kentėjimus, kuriuos išgyveno Motina, eidama per dvasios naktį, palaiminti darbui.

Šiandien Kristus kviečia ir mūsų mažus kentėjimus, kryželius jungti su Kristaus kančia ant Golgotos kalno. Tik amžinybėje sužinosime savo mažų gyvenimo aukų vaisius.

Kryžių kalnas Dainavos Lietuvoje.

Kazys Žutautas, gyvenantis **Saint Augustine, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

Dana R. Saldaitis, gyvenanti **Woodhaven, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

Bronė Rumša, gyvenanti **St. Joseph, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Nijolė Kairys, gyvenanti **Orland Park, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Lietuvių mokykla Vašingtone

Atkelta iš 9 psl.

Mokinių klasėse nėra daug, pasakei – visi viską girdėjo, visi viską padarė. Svarbiausia – būti atsakingam pačiam už save, kiekvienam atsakingai elgtis. Ypač savo vaikais rūpinasi tėvai, už tai mes jiems esame labai dėkingi. Mokykloje gyvuoja gerumas ir dėmesys kitam. Praėjusiais mokslo metais vykdėme projektą „Gintariniai karoliukai“, kurio metu visi stengėmės padaryti kuo daugiau gerų darbų, o už juos mokiniai gaudavo po gintarėlį. Parodėme vaikams, kad jie visur yra matomi, kad nė vienas jų geras poelgis neliks nepastebėtas. Jie suvokė, kad gera būti geram. Mokslo metų pabaigoje suvėrė gintariukus susiskaičiavome savo gerus darbus. Drausmės ir tvarkos problemų tiesiog nėra, jei atsiranda kokia smulkmena – tai su didžiausiu dėmesiu ir atsakomybe tyliai ją išsprendžiame.

– Į jūsų mokyklą atvyko praktikantės mokytojos iš Lietuvos edukologijos universiteto ir Vilniaus universiteto. Papasakokite plačiau apie tai, kokios dinamikos mokyklai suteikia praktikantų darbas, kokia patirtimi ir žiniomis jos dalijasi su mokyklos mokytojų kolektyvu?

– Marija. Jaunos mokytojos, Lietuvos edukologijos universiteto ir Vilniaus universiteto absolventės Monika Rupšytė ir Dovė Buzaitė dar tik atvyko, vedė pamokas rugsėjo 3 dieną, dalyvavo iškilmingoje mokslo metų pradžios šventėje. Jos atvyko atlikti praktiką per Švietimo mainų paramos fondą.

Mes turėjome galimybės su jomis pasikalbėti, aptarti veiklos planus, pasidalinti patirtimi, išgirsti jų mintis ir ketinimus. Istorijos mokytoja Monika ir lietuvių kalbos bei literatūros mokytoja Dovė be pagrindinių dalyko pamokų su vyresnių klasių mokiniais vykdys projektą „Kultūros epochos“, kurio metu plačiau supažindins mokinius su įvairių menų istorija nuo Antikos iki šių laikų. Dar jos teiks mokiniams konsultacijas internetu. Šios mokytojos kupinos jaunatviškos energijos, kūrybingos, turinčios ne tik žinių, bet jau įgijusios darbo su vaikais ir jaunimu patirties: Monika yra dirbusi „Vaikų linijoje“, Dovė – vaikų sporto ir laisvalaikio stovykloje, studentų atstovybėje. Jos teikė jaunimui emocinę paramą ir buvo žmogiškų išteklių koordinatorės. Svarbiausia – jos savo dalyko specialistės, profesionalės. Toks ir yra mūsų mo-

kyklos siekis, kad mokykloje dirbtų visi savo srities specialistai.

– Ilona, jūs esate mokyklos direktorė ir turbūt turite mintyse mokyklos viziją, kaip ji atrodys po dešimties metų. Ar galėtumėte šia vizija pasidalinti su „Draugo“ skaitytojais?

– Ilona. Kiekviena mokykla, kviesdama mokytiis prisiima atsakomybę už savo siūlomą ugdymo programą ir mokinių būsimus mokymosi pasiekimus. Mokyti jaunąją kartą, eiti kartu su diegiamomis mokymo naujovėmis nėra lengva. Mokykla turi savo viziją, misiją ir vertybes. Pagrindinis mokyklos tikslas yra išmokyti vaikus kalbėti, rašyti, skaityti lietuviškai, suteikti įvairių žinių Lietuvos pažinimui, puoselėti lietuvių kalbą, papročius, tradicijas ir perteikti žmogiškąsias, amžinąsias vertybes. Ugdymo procese išskiriame meilę, bendravimą, pagarbą, šeimą, tėvynę, gimtąją kalbą, tradicijas, papročius, atsakomybę, sąžiningumą, darbštumą, pasiaukojimą, laisvę, knygą, pažinimą. Kiekvienas mėnuo bus skirtas vertybei, kurių ieškome literatūros kūriniuose, lietuvių tradicijose, dainose, įžymių žmonių gyvenimuose, patys bandome suvokti, pasirinkti ir išsiaiškinti, ką gyvenime reikia branginti ir vertinti. Visos šios vertybės turi pasitarnauti gero, teisingo, dvasingo, savo artimą ir greta esantį mylinčio vaiko ugdymui.

Mokyklos vizija – moderni, mokymosi ateičiai siekius atitinkanti lietuvių mokykla, kiekvieną mokinį rengianti kalbėti lietuviškai, atsakingą, kūrybingą, mylintį Lietuvą, puoselėjantį savo tautos papročius ir tradicijas. Mūsų misija – teikti kokybišką mokymą, ugdant bendrąsias kompetencijas, saugant istorinį ir tautinį paveldą, puoselėjant bendražmogiškąsias vertybes. Keliame sau aukštus reikalavimus. Orientuojamės į nuolatinę bendruomenės mokymąsi, demokratiskumą, tautiškumą, pagarbą, toleranciją, dėmesį visiems bendruomenės nariams, pasiaukojimą, darbštumą, nuoseklumą, atsakomybę, sąžiningumą.

Kuriame naujos mokyklos viziją, misiją, bet nežinome seniai dirbančių, gausių mokinių skaičiumi mokyklų patirties. Visa tai, ką mes kuriame, yra nauja mums. Gali būti, kad kitos mokyklos dirba taip, o gal panašiai, todėl dalijamės patirtimi ir esame dėkingi už kitų mokyklų perduotą patirtį mums.

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Tel. 630-670-0813.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Tel. 331-245-5378 arba 331-245-5077.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465-6854.

■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-280-1347.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Tel. 331-245-5378 arba 331-245-5077.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

HELP{ WANTED

Toscana, Italian, American Restaurant in Arlington Heights, IL 60016 is hiring full or part time servers, hostess or bussers. Short hours, good money. Experience require, but not nessessery. We are wiling to train the right person. For contact Tedy or Murat at 847-222-1989

„Draugo“ knygynėlyje rasite tai, ko jums reikia

Siūlome atvykti į „Draugą“ ir įsitikinti, kad čia jūs įsigysite knygas, kurių ilgai ieškojote. Prižadame – knygų įvairovė jus nustebins.

Šįkart supažindiname jus su publicisto Antano Ragauskio knyga „Ginčai dėl skonio“. Šioje knygoje surinkti jo straipsniai, išspausdinti išeivijos spaudoje 1950–1968 m. Autorius daug dėmesio skiria Amerikos ir pasaulio politiniams įvykiams, išeivijos kultūriniam gyvenimui Čikagoje. Joje rasite Antrojo pasaulinio karo tremtinio, emigranto, naujakurio bei jo likimo brolių išeivijoje gyvenimo vaizdus ir turėsite progos kartu su autoriaumi išgyventi istoriją tapusius įvykius, skirtingas žmonių pažiūras, kurias autorius įvardija nerinkdamas žodžių bei viską atskleidždamas tikraisiais vardais.

Knyga veikia užburiančiai, ją įdomu skaityti, nes straipsniai suskirstyti pagal tematiką, o skyrių pavadinimuose atsispindi autoriaus polinkis ironizuoti. Dėmesį prikausto kultūrinių straipsnių gausa, kuriuose pasireiškia senosios („grynorių“ ir naujosios („dypukų“) lietuvių išeivijos kartų bendravimas, jų siekiai surasti bendrą kalbą tarpusavyje ir t. t. Nenustebkite pastebėję skirtingas pavardes, nes knygos autorius labai mėgo pasirašyti įvairiais slapyvardžiais, bet po straipsnių, kuriose gvildeno rimtas temas, puikuoju tikroji pavardė. Įdomu tai, šių straipsnių rinkinių temos aktualios ir šiandien, tad užsukite į „Draugo“ knygynėlį ir įsigykite šią knygą.

Knygos „Ginčai dėl skonio“ kaina – 15 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.).
Daugiau informacijos tel. 773-585-9500

„Draugo“ knygynėlis dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Adresas: 4545 W. 63rd. Street, Chicago IL, 60629

<http://draugokalendarius.org>

MANO VIRTUVĖ

Tarsi pažįstama, bet kitaip

Višta su apelsiniais, alyvuogėmis, baltu vynu ir čiobreliais

Reikės:
1 vištos
3 apelsinų
1 raudonojo svogūno
5 skiltelių česnako
1 puodelio baltos sauso vyno
1/2 puodelio juodųjų alyvuogių
druskos, pipirų, kelių šakučių čiobrelių
aliejaus kepimui

Vištą išdarinėti ir sukapoti į 8 dalis. Į keptuvę su įkaitintu aliejumi dėti vištos gabaliukus ir gražiai apkepti iš abiejų pusių, padruskinti, papipirinti. Viską išimti iš keptuvės. Raudoną svogūną stambiai supjaustyti, česnaką sutraiškyti plokščiu peiliu. Į kitą keptuvę sudėti svogūną, česnaką, kelias šakutes čiobrelio, įpilti vyno, ir viską pakaitinti, kad išgaruotų alkoholis. Tuomet suberti alyvuoges ir sudėti apkeptus vištus gabaliukus. Apelsinus nulupti, supjaustyti griežinėliais, pabarstyti druska, pipirais, kapotais šviežiais čiobreliais ir uždėti ant vištos. Uždenkti ir patroškinti, kol mėsa visiškai suminkštės.

Saldžios bulvės

Reikės:
2 didelių saldžių bulvių
1 puodelio vandens
1 puodelio kokoso pieno (arba grietinėlės)
1 arbatinio šaukštelio tarkuoto šviežio imbiero
druskos, pipirų pagal skonį
2 kiaušinių trynių
šviežios kalendros arba petražolių
pundelio
Kieto sūrio (parmesano ar cheddar)

Bulves nulupti, supjaustyti kubeliais, sudėti į puodą, užpilti vandeniu ir kokoso pienu, įberti imbierą ir žiupsnį druskos. Užstatyti virti. Po 15–20 min. bulvės turėtų būti minkštos (patikrinti šakute). Skysčio, kuriame virė bulvės, neišpilti. Bulves sutrinti šakute, jei košė per tiršta, įpilti nuoviro ir viską išmaišyti. Paragauti ar netruksta druskos, papipirinti. Suberti sukapotą kalendrą arba petražoles. Gautą masę supilti į kepimo indą, išteptą sviestu. Gausiai pabarstyti tarkuotu sūriu. Orkaitę iš anksto įkaitinti iki 180 C 350 F). Kepti 40 minučių.

„Pavlova“ su ananasu ir pasiflora

Reikės:
8 kiaušinių baltymų
2 puodelių cukraus
1 vanilės lazdelės
3 arbatinių šaukštelių acto
1 ananaso
6–8 pasifloros vaisių (maracuja – ang.)

Paruošti ananasą – nulupti, prapjauti išilgai pusiau, išpjauti kietąjį vidurį ir supjaustyti 1 cm pločio griežinėliais. Į kepimo formą su aukštesniais kraštais suberti paruoštus ananaso gabaliukus. Pasifloros vaisius perpjauti pusiau ir šaukštuku išimti minkštimą. Visų vaisių minkštimą išdėlioti ant ananasų gabaliukų. Vanilės sėklytes išimti su peiliu ir pabarstyti ant vaisių. Baltymus pradėti plakti nedideliu greičiu su trupučiu druskos. Po to didinti plakimo greitį iki maksimalaus ir po truputį berti cukrų. Pabaigoje, nesustojant plakti, įpilti 3 šaukštelių acto. Gaunasi blizgi, labai standi masė, kurią su dideliu šaukštu kauburiais sudėti ant paruoštų vaisių. Orkaitę įkaitinti iki 150 C (300 F). Kepimo formą įkišus į orkaitę temperatūrą sumažinti iki 120 C (250 F). Kepti apie 1 valandą.

Pastaba: Visą kepimo laiką ir išjungus orkaitę dar 10 minučių neatidarinėti orkaitės durelių, kitaip baltymas susmėgs. Tikiuosi, jums patiks!

Jūsų Indrė

VISI MĖGSTA KINĄ

„Sully“ filmas, vertas „Oskaro“

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Filmo turinys

Filmas prasideda lėktuvo kapitono Chelsey Sullenberger (Sully) pabudimu iš košmariško sapno. Jis susapnavo, kad jo lėktuvas trenkėsi į pastatą. Nors tai buvo tik sapnas, bet panašus į tai, kas jam iš tiesų yra atsitikę. Šis filmas yra apie tikrus įvykius, kurie nutiko kapitonui Chelsey Sullenberger 2009 metais, kai jo lėktuvo nusileidimas buvo paskelbtas „stebuklu Hudsono upėje“ (Miracle on the Hudson). Sullenberger, pravardžiuotas „Sully“, kaip visada atvyksta į oro uostą ir nueina į lėktuvą. Ten jis sutinka palydoves, lėktuvo antrąjį pilotą Jeffery Skiles, paruošia lėktuvą ir pakyla į orą. Mažiau negu už minutės lėktuvas atsitrenkia į pulką ančių. Kadangi lėktuvo greitis jau buvo labai didelis, daug ančių patenka į lėktuvo variklius ir juos sugadina. Abu lėktuvo motorai užgęsta. Sully iš siaubo sustingsta, bet sugeba įjungti atsarginį variklį, kad galėtų kontroliuoti lėktuvą. Nepaisant to, lėktuvas pradeda kristi. Sully susijungia su oro uosto kontrole ir skelbia avarinę situaciją. Iš pradžių jis planuoja grįžti į oro uostą, bet mato, kad tam nepakaks laiko, nes lėktuvas per greitai netenka aukščio. Tada jis nusprendžia leistis į Hudsono upę New Yorke, nes yra arti ir nėra pastatų bei daug laivų. Palydovės liepia keleiviams pasiruošti avariniam nusileidimui. Lėktuvas gan smarkiai atsitrenkia į upę. Ar kas išliks gyvas? Teks žiūrėti filmą.

Filmo aktoriai

Šiame filme vaidina žinomas aktorius Tom Hanks („Forrest Gump“,

„Cast Away“, „Green Mile“, „Apollo 13“, „Saving Private Ryan“), Aaron Eckhart („Thank You for Smoking“, „The Dark Knight“) ir Anna Gunn („Breaking Bad“). Tom Hanks, kaip visada, labai gerai atliko Sullenberger vaidmenį. Pamatęs Hanks filme „Captain Phillips“ aš buvau juo sužavėtas ir žinojau, kad jis labai gerai pasirodys ir šiame filme. Eckhart irgi neblogai vaidino; aš nesutinku su kritikais, kurie sako, kad jį reikėjo įtraukti labiau. Nors jis dalyvavo įvykyje, pats filmas daugiau pasakoja apie Sullenberger. Todėl šis filmas ir buvo įdomus, kad svarbiausia buvo tai, kas įvyko po to – kaip Sully tvarkėsi su tuo, kas atsitiko, kaip jis reagavo į lėktuvo avarijos tyrimus. Nors visi skelbė jį herojum, saugumo tyrimo komitetas manė, kad jis galėjo sėkmingai grįžti atgal į oro uostą. Taip pat komitetas manė, kad jis visus pastatė į bereikalingą pavojų. Aš prieš šį filmą nieko apie įvykį nebuvau girdėjęs, todėl filmas man padarė didžiulį įspūdį, tiesiog sukėlė šoką. Man šis filmas įdomus ir tuo, kad Sully yra Purdue universiteto absolventas, o aš esu to universiteto trečio kurso studentas. Apskritai kalbant, aš manau, kad filmas yra beveik kaip padėka Sully už tai, ką jis padarė. Kaip vienas asmuo filme pasakė kapitonui, „New Yorke seniai nebuvo gerų žinių, ypač turint galvoje lėktuvus“. Aš šį filmą žiūrėjau rugsėjo 10 d., dieną prieš teroristinio akto tame mieste 15 metų sukaktį. Dauguma kritikų sutinka su manim, kad šis filmas yra geras. „Rotten Tomatoes“ filmų kritikai šiam filmui skyrė 84/100 taškų, kai IMDB – 8/10 taškų. Aš manau, kad šis filmas yra vertas 10/10 taškų (mano tėvas su tuo sutinka), ir tikrai raginčiau visus eiti į kino teatrą kuo greičiau! Jeigu šis filmas nelaimės „Oskaro“, tai bus tikra gėda.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 18 d. 10 val. r. švėsime 25-ąją eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Taip pat kviečiame pasimelsti mūsų Švč. Sakramento adoracijos koplyčioje, kuri atidaryta kiekvieną dieną nuo 6 val. r. iki 9 val. v.

■ **Čikagos tautinių šokių ansamblis „Grandis“** pradeda 58-ąją sezoną. Pirmoji repeticija ir šokėjų registracija vyks Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje rugsėjo 18 d., sekmadienį: suaugusiųjų – 3 val. p. p., jaunių – 5 val. p. p., jaunimo ir studentų – 6:30 val. v. Vaikų ir veteranų registracija ir repeticijos prasidės sekmadienį, spalio 2 d. Laukiame sugrįžtant ilgamečių šokėjų. Taip pat maloniai kviečiame į ansamblio šeimą įsijungti naujus narius. Informacija: grandis.vadovai@gmail.com.

■ **Rugsėjo 21 d., trečiadienį, 7 val. v. LR** generalinis konsulas New Yorke (420 Fifth Ave., 3 floor, New York, NY 10018) kviečia į susitikimą su Lietuvos užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi ir Europos Komisijos nariu, atsakingu už sveikatą ir maisto saugą, Vyteniu Andriukaičiu. Maloniai prašome registruotis: ny.renginiai@urm.lt.

■ **Kanklių virtuozė ir vokalistė Indrė Jurgelevičiūtė** atstovaus Lietuvą aštuoniolikta-me kasmetiniame Pasaulio muzikos festivalyje Čikagoje „World Music Festival Chicago“. Solo & Indrės duetą galėsite pamatyti rugsėjo 22 d., ketvirtadienį, 6 val. v. Čikagos kultūros centre, Preston Bradley salėje (78 E. Washington St., Chicago) ir rug-

sėjo 23 d., penktadienį, 10 val. v. „The Hideout“ klube (1354 W Wabansia Ave., Chicago). Pastarajame gali dalyvauti žiūrovai ne jaunesni nei 21-erių. Daugiau informacijos apie Solo & Indrė bei kitų festivalio atlikėjų pasirodymus galite rasti adresu: www.cityofchicago.org/city/en/depts/dca/supp_info/world_music_festival.html.

...

■ **Spalio 12 d., ketvirtadienį, 12:15 val. p. p.** Čikagos kultūros centre (78 E Washington St, Chicago, IL 60602) Preston Bradley salėje, koncertuos pianistė **Evelina Puzaitė**. Skambės M. K. Čiurlionio preliudas F-Dur, Sergei Rachmaninoff, Franz Liszt, Sergei Prokofiev ir kt. kompozitorių kūriniai. Kviečiame atvykti pasiklausyti, renginys nemokamas! Koncertas bus tiesiogiai transliuojamas per WFMT 98.7 fm radijo stotį bei internetu – www.wfmt.com.

Alytaus miesto teatras kviečia žiūrovus

Alytaus miesto teatro aktoriai.

Rengėjų nuotr.

„Sielos“ galerijoje vyksta Lietuvių teatro dienos, kurių metu galite pamatyti spektaklius iš Lietuvos

Rugsėjo 17 d., 7 val. v. čia bus rodomas Alytaus miesto teatro spektaklis „American dream“, kurį režisavo šio teatro meno vadovas Albertas Vidžiūnas. Tai spektaklis pagal Upton Sinclair 1906 m. romaną „The Jungle“ („Džiunglės“), tačiau pasakoja jis ne tik apie XX a. pradžios emigrantų gyvenimą Čikagos skerdyklose – jame ryškūs ir mūsų laikmečio išeiviško gyvenimo motyvai.

Rugsėjo 23 d. 8 val. v. Alytaus miesto teatras parodys spektaklį „Coco paslaptis“, o rugsėjo 24 d. 7 val. v. matysite I. Reklaičio monospektaklį „Projektas“.

Maironio lituanistinė mokykla kviečia į suaugusiųjų klasę, skirtą pradedantiems mokytis lietuvių kalbos.

Pamokos vyks šeštadieniais nuo 9:30 val. r. iki 11:30 val. r. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Pirmasis užsiėmimas – rugsėjo 17 d. Susidomėjusius prašome kreiptis į Maironio lituanistinės mokyklos raštinę tel. 630-257-0888 arba į mokyklos direktorę Godą Misiūnienę el. paštu: gmisiuniene@maironis.org

Jau šį rugsėjį duris atveria nauja meno mokyklėlė vaikams

MENO LABORATORIJA

Aušra Jasaitė Paulauskas, Jolanta Gudėnaitė ir Ingrida Šlajuvienė padės vaikučiams atsiskleisti per meną ir nevaržomą kūrybą.

Kiekvienas vaikutis yra unikalus savo gebėjimais, mintimis, jausmais, valios pasireiškimu. Laboratorijoje bus lavinamas vaikų kūrybinis mąstymas, fizinis gyvybingumas, dvasingumas pasireiškiantis dėkingumu ir atsakomybe.

Akademinė programa bus pateikiama per

MENO, JUDEJIMO, TEATRO ir MUZIKOS prizmę.

Į meno mokyklėlę kviečiame registruoti vaikus nuo 3 metų .
3-mečiams užsiėmimai vyks II ir IV nuo 9-1pm.
4-5-mečiams I, III ir V nuo 9-1pm.

Info tel.: (630) 802 0534

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

30-TOJI METINĖ

Lietuvių Dienos

SPALIO MĖNESIO
1 ir 2 DIENĄ
Vartai atsidaro 11 v.r.

Muzika ir Tautiniai Šokiai
Lietuviškas maistas, gėrimai, alus
Gintaro papuošalai, suvenyrai, audiniai, meno kūrinių
Šeštadienio vakaro nuostabi, linksma vakaronė ir šokiai

- Andrius Mamontovas su grupe – Vilnius
- Dainava dainų ir šokių ansamblis – Alytus
- Gintaras šokių ansamblis – Toronto
- LB Spindulys šokių grupė – Los Angeles
- Tolimi Aidai a cappella oktetas – Los Angeles
- Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla
- Kiti šokėjai, dainininkai

Šv. Kazimiero
Lietuvių Parapijoje
2718 St. George Street
Los Angeles, CA 90027

ltdays.com